

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

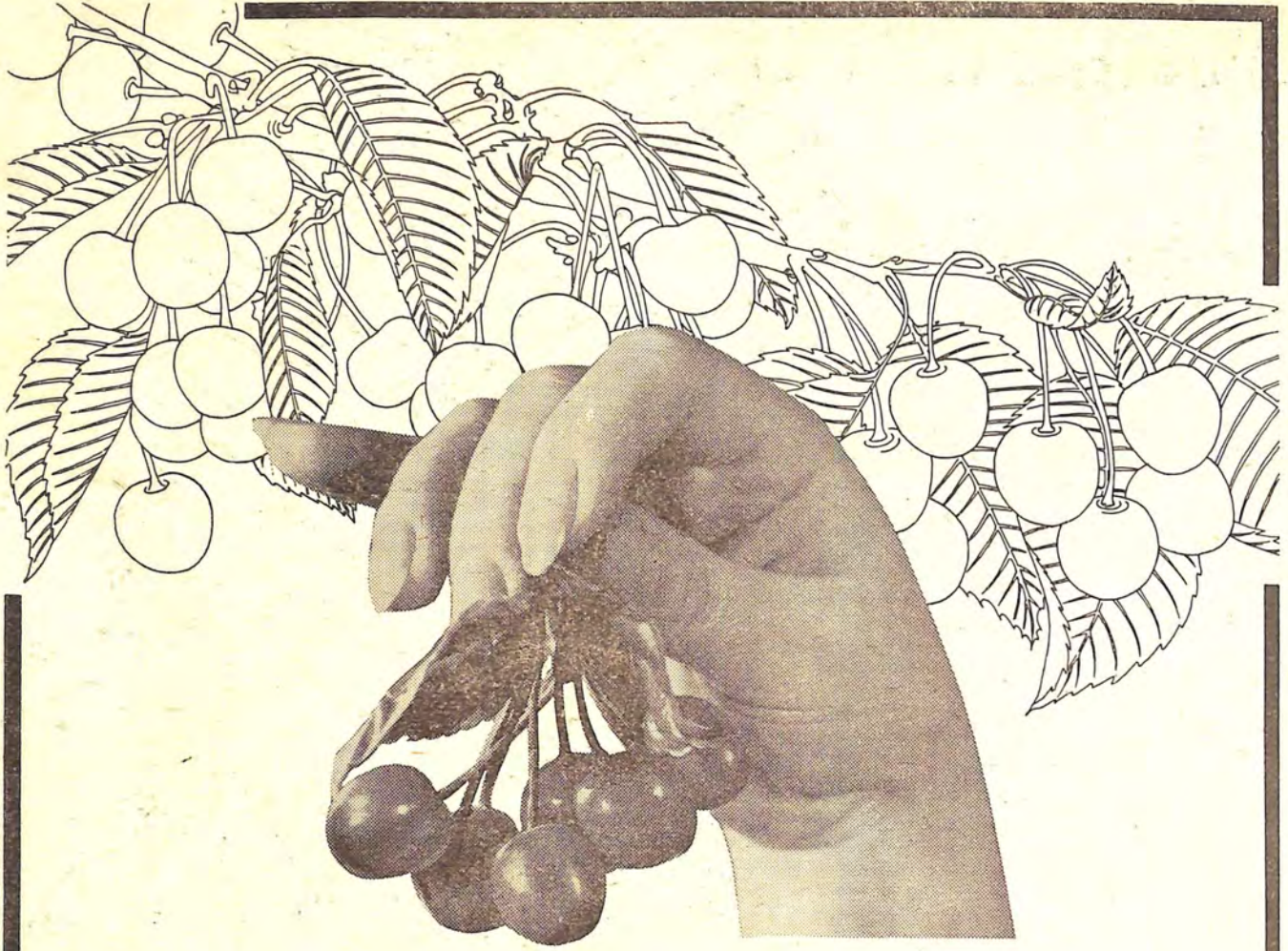
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKHAK

«Seçim tasarısı mecliste
yine engellenecek..»
— Gazeteler —

— Bunlar ne Bölükbaşı?
— Sayenizde çektiklerimiz pašam!

12 MİLYON LİRA TUTARINDAKİ
İKRAMİYELERİN İLK ÇEKİLİŞİNE
KATILABİLMEK İÇİN **4 HAZİRAN**
TARİHİNE KADAR TASARRUFLARINIZI
TÜRKİYE İŞ BANKASINA YATIRINIZ

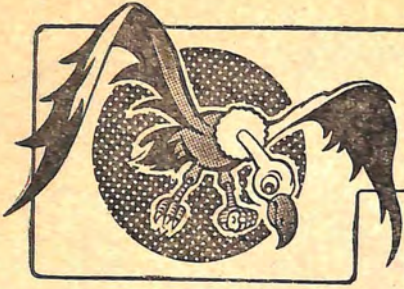

İŞ Bankasında açtacağınız en az
200 liralık bir hesapla yılın ilk
çekilişinde siz de şansınızı deneyiniz:

50 Apartman Dairesi
5 adet 100.000 lira
50 adet 10.000 lira
100 adet 5.000 lira
500 adet 1.000 lira

ve ayrıca

zengin para ikramiyeleri

AKBABA

Yıl: 44 Cilt: 10 Sayı: 20 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 11 Mayıs 1966

Başbakan İstanbul'da

SAYIN Demirel geçen hafta İstanbul'a geldi. Gazetelerde okuduk: Vilâyette, ayaküstü sandviç yiyerek İstanbul'un dertlerini aramış, sormuş, incelemiştir...

Bu konuyu dile getirirken, parmaklarımız arasındaki tükenmez sabrı tükenmeyecektir: Bir hesap adamı ile konuşacağız.

İstanbul'un baş derdi, kırkbin köyün akını ile başlar. Eski imparatorluk başkenti, şimdi iki buçuk milyonluk bir karma köydür!

Önce şunu anlamalıyız: İstanbul bu kadar insanı barındırmaz. Elektrik yetmez, suyu yetmez, okulu yetmez, hastahanesi yetmez...

Bu kadar mı?.. Değil. Polisi de yetmez. Doktoru da yetmez. Ebesi de yetmez...

Bütün şehri saran gecekondu-lar, insan sığınağı mağaralar, yangın yerleri, ağaç kovukları, köprü altları, sabahçı kahveleri neyi gösteriyor bize?.. Meskenin de yetmediğini!

Yine bitmedi... Taşıtı da yetmez bunca vatandaş... Parkı da, plajı da, sineması da, tiyatrosu da, sokağı da, caddesi de yetmez!

Eğer İstanbul, toprağa mihlanmış bir şehir olmasaydı, eğer iki milyonu aşkın yolcusu ile deniz ortasında bir gemi olsaydı, çoktaan batardı... Çünkü, bu gemi bu kadar yolcu taşıyamaz.

İkide birde musluklarından gözyaşı kadar bile su damlayan terkos nedir?

Günde birkaç kere göz kırıp sönen elektrik nedir?

Gaz yerine hava dağıtan havagazı nedir?

Şu Yenicami merdivenlerine bakınız: Yatağı sırtında, mola vermiş, yorgun, bezgin köylülerle dolu...

Şu çığlıkları, apartman pencerelerine tırmanan satıcılara bakınız: Pabuç patlak, pantolon yırtık, mintan yama içinde.. Bir küfe yüklenmiş, katıksız ekmek peşinde koşuyor...

İstiklâl caddesinde lāhmacundan tulumba tatlısına, turşu suyuna, hindistan cevizine kadar herşey kaldırım üstünde...

Mağazaların önü birer açık hava pazarı: Taraktan mendile, milli piyangodan dış macununa kadar...

Ya şu İstanbul posthanesinin hali?.. Zarf, kâğıt, kartpostal satan bir esnaf kalabalığı, tezgâhlarının üstüne tahtadan, teneke-

den saçaklar, bezden, mukavvadan tenteler gerekerek temelsiz gecekondu-sıralamışlar...

Bütün ana caddelerin yaya kaldırımları sergi olmuş... Bütün köprü üstü balık pazarı olmuş... Bütün Eminönü, mangal üstünde cızırdayan tavası, ateş üstünde dumanı savrulan ızgarası ile meydan lokantası olmuş!

Herkes, her istediğini yapmak hakkını kendinde görüyor. Neden mi?.. Yasaksız bir şehirdeyiz de ondan!

İstanbul'da yasak, eğer vatandaş vicdanında yasak saygısı varsa, vardır!

Şu apartman yüzlerine, şu banka yüzlerine, şu mağaza yüzlerine bakınız...

Şu bahçe duvarlarına, şu okul duvarlarına, şu mezarlık duvarlarına bakınız...

Şu ağaç gövdelerine, şu cami sütunlarına, şu elektrik direklerine bakınız...

Şu Sultan Mahmut türbesinin mermerine, şu İran Konsolosluğunun bahçe duvarına bakınız:

Hepsi birer ilân kulesi!

Durup okuyorsunuz, içiniz burkula burkula.. Yüzünüz kızara kızara.. Tırnaklarınız avuçlarınıza geçecek.. Dişleriniz gıcırdaya gıcırdaya!

En tuhafı, en acısı, en ayıbı, bunların içinde dersaneler var. İşte bir tanesi: Moral Dershane!

İşte ikincisi: Meleknaz okulu!

İşte üçüncüsü: Hülya dans salonu!

İşte dördüncüsü: Ateş dans kursu!

Ve işte platin saçları köpük köpük, sürmeli gözleri akık akık, kocaman dişleri yamyam yamyam bir ses yıldızı bayan: Mezarlık duvarında mikrofona yapışmış şarkı söylüyor!

Şu kunt yapı, şu anıt yapı Tophaneye bakınız: Altında, yedi yıldır genel apdesthane vazife-

si gören yirmiiki dükkân... Üstü, sabun ilânları, temizleme ilânları, mama ilânları ile donatılmış...

Vilâyet binası önündeki elekt-

rik direğinde de İngilizce «Rooms = Kiralık odalar» ilânı caba! Bunları ben görürüm altı yılın valisi önünden gelir geçer, görmez!.. Altı yılın belediye başkanını önünden gelir geçer, görmez...

Göz budak deliği olsa görürdü be!

İstanbul'un büyük derdi, altında ezildiği ikibuçuk milyon insan ağırlığıdır.

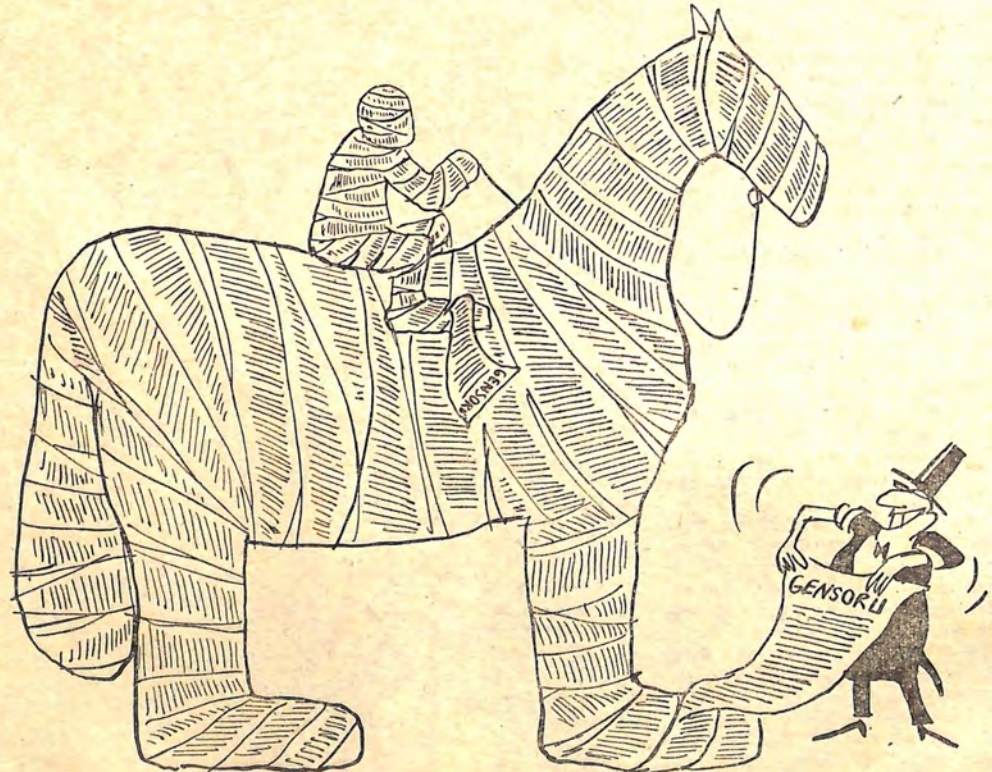
Önce bu yükü hafifletmeli ki şehir nefes alsın bir kere...

Nasıl mı?.. Bu vatandaşlar, gökten inmediler İstanbul'a. Köylerden, köylerden, köylerden kopup geldiler... Niçin mi?

İstanbul'un dertleri bu niçin'in cevabı verilmedikçe çözülmez. Eğer, daha önemli bir konu çıkmazsa, gelecek hafta yine İstanbul'u konuşacağız.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Muhalefetin verdiği gensorular AP'yi Mecliste çalışmaz hale getirdi. — Gazeteler —

Mumya!

...Şen geldim

**AZİZ
NESİN**

SOVAN soyarken ağlamamak elde mi? Bir kadın ne kadar «Sovan doğarken bir daha ağlamıyacağım» derse desin, yine ağlıyacaktır sovan doğarken, elinde değil... Çünkü üzüntüsünden ağlamıyor, sovanın kokusu, buğusu gözüne etkilediğinden ağlıyor. Bu türlü adamların sesleri de, bir bakıma sovanın kokusuna benzer. Sovanın kokusu gibi, onların sesleri de göz yaşartıcı ve iç ezici oluyor.

Ben de sulu gözlüyüm. Bir nutuk dinlerken, kendimi tutamam, ağlarım. Radyoda konuşan biri var, onu dinlerken hep ağlarım.

Bir gün yine radyoda o adamı dinlerken, kendimden geçmişim, ağlıyordum. Babam, gözlerimden yaş aktığını görünce,

— Ne söylüyor da adam ağlıyor-sun? dedi.

İşte o soru üzerine anladım ki, ben adamın radyoda ne dediğinin farkında bile değilim. Bir kelimesini bile anlamamışım da yine de ağlıyorum. Saçma geliyor insana. Sonra düşündüm, neden böyle oluyor diye... Ben adamın sözlerine, söylediklerinin anlamına değil, sesine ağlıyorum. O türlü insanlarda öyle bir şey var ki, insanı ağlatıyor. Tıpkı sovanın acı buğusu, nasıl göz yaşartıyorsa, o adamların seslerinin dalgalanışı da göz yaşartıyor. Sovan doğarken gözlerinden yaş akan kadına,

— Ne anladınız da sovanın ağladınız? demek ne ise, bu adamları dinlerken gözyaşlarını tutamayanlara da,

— Ne anladınız da ağladınız?.. demek olur.

Dedem beni bir kere camiye götürmüştü. Cuma namazından sonra İmam, arapça dualar okudu. İmam okurken Dedem öyle ağıladı, öyle ağıladı ki Ben de kendimi tutamadım, ağladım. Sonra camiden çıkınca Dedeme,

— Arapça biliyor musun da İmamın sözlerine ağladın? dedim.

Dedem,
— Ne İmam arapça biliyor, ne ben... dedi.

— Öyleyse niye ağladın? dedim. Dedem, İmamın sesini hatırlayıp yeniden ağlamaya başlamaz mı?...
— Hiç ağlanmaz olur mu? dedi.

Ben de yeniden gözlerimden ak-maya başlayan yaşları elimden tersiyle silerek,

— Ağlanır, ağlanır... dedim. İmam belki de çok neşeli bir dua okumuştur, kimbilir...

Sonra bir satıcı var, akşam üzerleri bizim sokaktan geçer, bağıra-bağıra bir şeyler satır. Ben o adamın sesini ne zaman duysam hemen ağlarım. Adamın ne sattığını çok sonra anladım.

— Lâhana var, pırasa var... Salata var, sovan vaaar!.. diye bağırtıyor satıcı.

İnsan «lâhana var, pırasa var» demeye ağlar mı? Demek ben adamın sesine ağlıyorum.

Bizim öğretmen de bize okuma kitabındaki şiirleri işte öyle okuyordu. Hanı «Yaslı gittim, şen geldim...» diye bir marş var ya... Onu nasıl okuyacağımızı öğretti bize,

«Gittim» kelimesiyle, «geldim» kelimelerinin son hecelerini titrete titrete uzatacaşın:

«Yaslı gittiiiiim, şen geldiiiiim...» Sanki «şen geldim» demiyor da, kapıya, eli tutmaz, gözü görmez bir dilenci gelmiş, «Ben geldiiiiim» diye dileniyor:

— Allah rızası için bir sadakaaaa. Bizim öğretmen bu şiiri bize öğretmek için «Yaslı gittiiiiim, şen geldiiiiim» derken ben hep ağlıyordum. Düşünsenize, birisi size «şen geldim» diyor, siz cenaze gelmiş gibi ağlıyorsunuz.

Emin şakacı çocuktur. Bizim öğretmen bu şiirin nasıl okunacağını bize öğretirken,

— Yaslı gittiiiiim, şen geldiiiiim... deyince, Emin de arkadan sesini öğretmen sesine benzeterek,

— Hoş geldiiiiim... dedi.

Emin'in yanında oturan Atilla da,
— Allah versiiiiim... Aşağı kapıyaaaa!... dedi.

Öğretmenimiz,
— Kim o terbiyesiz? Ayağa kalk-sın! diye bağırdı.

Emin kalktı,

— Ben söyledim efendim, dedi, affedersiniz kendimi tutamadım da.. Öğretmenimiz affetti. İkinci mıs-

raın nasıl okunacağını öğretmeye başladı:

«Bana bir yudum su ver, Çok uzak yoldan geldim...»

İkinci ilki mısraı söylerken sesin birden değişecek, toklaşacak, kalınlaşacak. «Bana bir yudum su ver»i, «Böööö!» der gibi söyleyeceksin. Sanki bir yudum su istemiyor, kapıya eşkıya dayanmış canını istiyor... Şiir okurken, nutuk verirken, sesini kullanmak çok zor...

Sesini kullanmak yalnız şiir okurken, nutuk verirken değil, hayatta her zaman çok gerekli. Onun için bize bunu şimdiden öğretiyorlar işte.

Babam bir fabrikada çalışıyor ya, babamın usta olarak çalıştığı fabrikanın sahibi de sesini çok iyi kullanıyormuş. Babam, eve gelen misafirlerimize bunu sık sık anlatır. Gündeliklerinin artırılması için fab-

rika sahibinin odasına giderlermiş.

«Geçinemiyoruz, ücretlerimizi arttı-rın» diye rica ederlermiş. Fabrika sahibi onlara öyle tatlı, öyle yumuşak, öyle acıklı şeyler anlatırmış ki, anlatırken kendisi bile, sesinin etkisinde kalır, gözleri dolarmış. Patronun gözleri dolunca, yanına gidenler de ağlamaya başlamış. Onlar ağlayınca patron büsbütün ağ-larmış. Bunlar karşılıklı ağlaşırlar, sel gibi gözyaşları akarmış... Fabrika sahibine acırlar, üzüntüyle, gözlelerini sile sile, içlerini çeke çeke, yanından çıkarlarmış. Neden sonra birbirlerine «Adam bize ne söyledi de biz ağladık?» diye sorarlardı, ama adamın ne dediğini hiçbiri hatırlı-yamazmış. Ne zaman paralarının arttırılması için fabrika sahibinin yanına gitseler hep böyle olurmuş.

Babam bir keresinde arkadaşla-rına,

— Bu sefer ne söylerse söyle-sin ağlamıyacağım, gündeliğimi arttırmadan da yanından çıkmayacağım... demiş.

Babam içeri girip te,
— Beyfendi, gündeliğime... der demez, fabrika sahibi Babamın sözünü kesip boynuna sarılmış,

— Zor, zor... Çok zor kardeşim, bu zamanda geçim çok zor... Hak-lısın, bilmez olur muyum... diye başlamış.

Bu sözlerde ağlıyacak bir şey yok ama, böyle kâğıt üstünde yazı-lırken yok. O adam söylesin de bak, dayanabiliyor musun, taş olsa ağlar. Babam ağlamamak için ken-dini tutmuş. Patronu,

— Kaç kişiye bakıyorsun? demiş.

Babam gündeliğini arttıracak diye umutlanıp,

— Beş kişil beyfendi... deyince, patron,

— Vah vah vah vah vah!... deme-ye başlamış. O kadar çok vah vah demiş ki, kendi gözleri bile buğulanmaya başlamış. Babam ağlama-mak için dişini sıkıyormuş. Patronu,
— Çocuklarınız okula gidiyor mu? demiş.

Babam,
— Bir tanesi gidiyor efendim... deyince,

— Vaaa, aman ne zor, aman ne zor... Allah kolaylık versin... Mey-ve alamazsınız, et yediremezsiniz çocuğunuza... diye ağlamaya başla-mış, sonra da,

— Karına üç yılda bir manto yap-tıramazsın... Sonra karın hasta de-ğil mi?

Babam,
— Hasta filân değil... demiş.

— Değil ama olabilir... Bugün değilse yarın hasta olur... Kim ba-

Kıyafeti temiz olmayan simitçiler Beyoğlunda simit satamayacaklar.. — Gazeteler —

Yazısız

kacak zavallıya? Doktor ister, ilaç ister...

Patron hüngür hüngür ağlamaya başlamış.

— Peki nasıl ameliyat ettireceksin?

— Kimi?

— Çocuğunu...

— Ne ameliyatı yahu... Öyle bir şey yok...

— Efendim, meselâ... Ameliyat icap etse... Meselâ, meselâ...

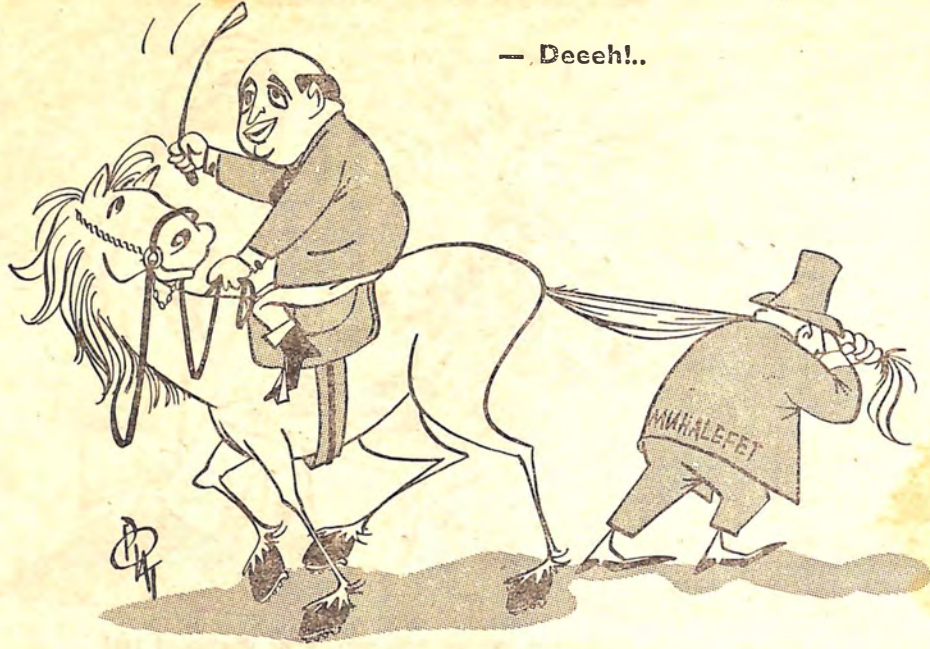
Babam artık yumuşamaya başlamış, hele benim ameliyatım söz konusu olunca, dudaklar bükülen Babam hıçkırıklar arasında,

— Aman beyfendi ağlamayın... Allahşkına ağlamayın... Biz nasıl olsa oluruz. Bir kolayına bakarız... Ağlamayın... N'olur ağlamayın... diyerek kendini dışarı atmış.

O günden sonra bir dilekleri olursa, ağlamak korkusundan fabrika sahibinin yanına gitmezler, dileklerini yazılı bildirirlermiş.

Bize niçin okulda güzel şiir okumasını, seslimiz lyl kullanmamızı öğrettiklerini anladın ya... Bu ses kullanmak hayatta başarı için çok gerekli.

Aziz NESİN

Başkent'in fuayesinde:

Yeni açıldı Başkent tiyatrosu... Bir kutucuk, yok iki kutucuk'tan ibaret. Bir kanadında yerli piyesler oynanacak, öbüründe de yerli olmiyanlar... Şimdilik ikinci kanadı dolu. Birincisi boş! Dolu olanda Arthur Millerin «Bütün oğullarım» piyesi oynanmakta. Kadro, Devlet Tiyatrosundan, kışkınlıklarla kopmuş bir genç grup: Başarı dileriz, di mi Akbaba?.. Neden böyle «zorlu» bir piyesle işe başladılar?.. Zorlukları yenmesini seviyorlar demek. Güzel şeydir zorlukları yenmek!

İlk gece, bütün Ankara oradaydı: Devlet Başkanı ve eşi. Demirel ve eşi. Başkent'in yaldızlı protokolünde kim varsa: ve eşi... Ve gazeteciler ve tenkitçiler ve dostlar ve bütün ismi duyulmuşlar... Ve eşleri!

Fuayedeki hava, her bir politik kişinin, gövdesi cılız ola, haşmetli ola, gövde gösterisi yapmasına yatkın. Politik kişiler de, gövdeleri birbirinkinden, sırtına sırtına gövde gösterisi yapıyorlar...

Konuşmaları izliyenin içine «işirahlar» serpilir mi ki Akbaba?.. Başka muhatabım yok, senin kadar hem gagalı, hem anla-

ANKARA MEKTUBU

yışlı.. Onun için hep sana başvuruyorum, dinle!

Bir hükümetçi, bütün ağırlığıyla soruyor:

— «Acebâ, kızın nişanlıst dönmiyecek mi?»

E, merak bu, yazık... Dönmiyecek, ünlü oğlum benim, dönmiyecek! Tıpkı senin hakkında önceden beslemiş olduğumuz ümitlerin geri dönmiyeceği gibi... (Demirel'den bahsetmiyorum.. Daha az bir devletli!) Yalnız azıcık belliydi de başlangıçta oğlanın tekrar kıza kavuşmıyacağı da... Herhalde, haşmetli başının içi büyük memleket meseleleriyle «tikanıktı» da, ondan kavriyamadın... Yoksa...!

Sayın Devlet Başkanı iltifat ediyor:

— «Sahnede ne kadar yaşlıydınız, gerçekte ne kadar gençsiniz...»

Eeee Paşam, sahnede, uzaktan böyle illüzyonlar vardır, yakından bakınca dağılıveren illüzyonlar!

Çıkışta, İçişleri Bakanı Faruk Sükan paltosunu bekliyor... Bre umur görmemişler, bir İçişleri Bakanı bunca bekletilir mi?... Palto gecikiyor. Bakanın mavış-

bakışları, bir hançerin üzerinde gidip gelicesine geziniyor...

— «Paltom...»

Eski parti'daşı Gökhan Evliya- oğlu gülüyor:

— «Kimbilir hangi hınzır solcu geciktirmiştir...»

— «Yapmaaa» diyor Sükan, dostane bir yumrukla, eski partidaşının karnını deşerek:

— «Yapmaaa!..»

Neyse, uyanık kuvvetler harekete geçmeden, Sükan paltosuna kavuştu ve tehlike de böylece atlatılmış oldu! Başkent Tiyatrolarına başarılar...

Bizim sokak

Duyan koşuyor, duyan koşuyor, duyana uyan koşuyor: «Bizim Sokağa!..»

«Bizim Sokak» yerin altında, bir pasaj kolu... Tek kollu... Büyücek bir «L»... Aradan «yol» geçiyor... Yolum iki yanında, beyaz fer forje masalar. Beyaz tahta uzun'lama masalar... Pasajın dibinde bir bar... Bir saksaforu sesi... Küçük bir oğlan kırmızı, pembe, beyaz karanfiller dolaştırıyor... Servöz hanımlar, atlı karıncaya benziyor bir Hordövr masası yuvarlıyorlar. Servöz

hanımlar körpe! Servöz hanımlar içten. Bazı müşterilere «amca» diye hitab ediyorlar...

«Bizim Sokak» dolup taşıyor... Bizim sokak tuttu... Burada artistler buluşuyor. Burada «Hauté société» buluşuyor. Burada basın buluşuyor...

Bizim Sokak, konuşuluyor, her gazete idarehanesinde, her politika meclisinde...

Halbuki, Bizim Sokak... Söylemiyeceğim, Akbaba, patron san-sürler!

Kimler yok ki Bizim Sokakta... Emelleri dağılmış halli Güneyt Gökçer (Devlet Tiyatrosu Genel Müdürü...) Niye bunca dağılmış görünüyor ki?... Tiyatro, bütün «hükümet darbelerine» rağmen sınırsız elinde değil mi?... Yanında, kısır kısır Ayten Gökçer, karısı yok mu?... Amma işte bazı insanlar bir türlü huzur bulamıyor!..

Mehveş Aksalur, eski ve şaşalı Tahran sefirimiz... Bizim Sokakta bir kiral sarayında gezinir gibi geziniyor...

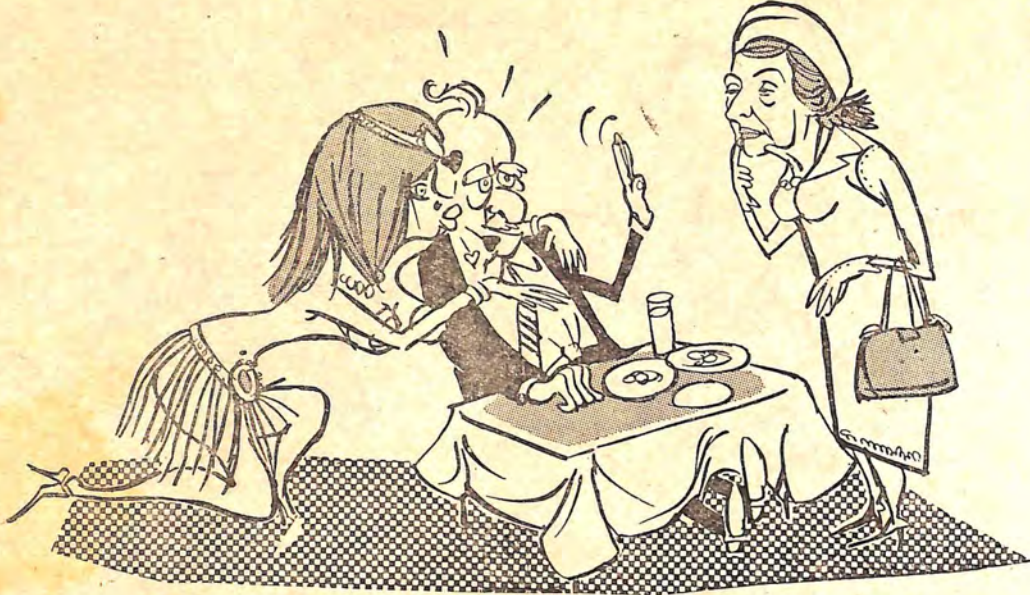
Gazeteci arkadaşımız, Fikret Ötyam, Faruk Sükan'a inat, kaskadör bıyıklarıyla ve eşyle... Her Allahın geces, bir beraati kutlamakta... N'apalım, biz Basıncılar böyle şeyleri kutluyoruz ancak!

Nimet ARZIK

Demirel: «Hiçbir mesele sokakta halledilmez» dedi. — Gazeteler —

— Ama biz ekmek meselemizi sokakta hallediyoruz!

İnönü — Kusura bakmayınız hanımefendi, memlekette demokrasi var!

PAZARTESİ

Pencere modası

Parisli terziler, kadın esvaplarında «pencere modası» çıkarmışlar. Kumaşta pencereler açıyorlarmış...

Eh, önümüz yaz, evler, apartmanlar gibi pencereleri açıp vücudu da havalandırmak lâzım elbet!

Yalnız bu pencere vücut binasının kaçınıcı katında açılacak acaba?.. Zemin kat, bacaklar, dizkapaklarına kadar zaten açık. Çekme kat, baş. O da açık. Üst kat, göğüs. O da açık elbet... Demek kala kala orta kat kalıyor.

Pencere oralarda mı açılacak acaba?

SALI

Kimin kitapları?

Büyük Millet Meclisinde, Nazım Hikmet'in kitapları toplatılıyor diye bir C.H.P.'li şikâyet etmiş.

Hakkı var, kitap toplatılmaz. En alçakça yazılmış kitap bile faydalıdır: Okuyan vatandaşlar, yazarın ne mal olduğunu anlar.

Ancak, kürsüde kem küm eden sayın Bakana hatırlatılmalı, acaba:

— Baylar, biz sizin yıllar yılı cezaevinde çürüttüğünüz adamin kitaplarını toplattık. Bir eseri toplatmak, onun yazarını zindanda çürütmekten daha mı ağır suçtur sizlerce?

Diye sormak hatırına gelmedi mi?

Bize sorarsanız, bu kadarlık bir suali hatırlıyamayan insan, Bakan olmayı hiç hatırlamamalıdır!

ÇARŞAMBA

Komprador

Cumhuriyetin fıkraçısı «komprador» sözünün mânâsını anlatıyor bir yazısında.

Komprador, politika edebiyatımıza onların sokuşturması olduğuna göre tarifi de onlara düşer elbet.

Yazıdan anlaşılan şu: Yabancılarla menfaat birliği yaparak vatanını ve vatandaşını sömüren, sömürten kişi!

Tek kelime ile alçak, tek kelime ile satılmış!

Şimdi, bir de Sovyet Rusya hesabına yuha çekenlere, dost yüzüne tükürenlere, Go Home'culara bir isim bulmak lâzım, değil mi?

Acaba sayın yazar bir sözcük de onlar için bulur mu?

PERŞEMBE

Yermel

Cumhuriyet gazetesinde bir telgraf:

«Adana bölge ziraat okulunun duvarlarına Lenin ve komünizmi öven yazılar yazılmış...»

Bahçe duvarına mı?.. Hayır. Sınıf duvarına mı?.. Hayır. Salon duvarına mı?.. Hayır.

Peki, hangi duvara yazmışlar öyle ise?

Apdeshane duvarına!

Ayol, buna övme değil, sövmeler!

CUMA

Mücadele

Yeni gazete «Kol gezen sol» başlıklı başyazısında:

«Türkiye'de ihtilâlcı sol ile mücadeleyi doktor Sükan becerememektedir» diyor.

Asıl kötüsü, kol gezen sol beceriyor, hem de becerirken gık bile dedirtmeden!

CUMARTESİ

Hamidonun bıyıkları

Büyük Millet Meclisinin meşhur bir Hamido'su var, bilmeyen kalmadı artık.. Hani her C.H.P. sözcüsüne kızan, ikide birde kürsiye atılıp öfkeli olduğu adamı pataklamaya kalkan, hani arkadaşları tarafından zar zor yatıştırılan Hamido... Gazetelerin parlamento sayfalarında okuduk: Bir ufalmış, bir erimiş, bir uslanmış ki, sormayın!

Neden mi?.. O burma bıyıklarını kestirmiş, kırtırmış da ondan...

Haaa, demek millî kahramanımız tüy kabası imiş!

PAZAR

Ne kadar çoook!

Tam gündür, bir pazar fıkrası daha anlatayım:

Bekri Mustafa meyhane dönüşü, Galata köprüsünün başında nağrayı basmış:

— Heeey... Ulan namussuzlar!

Herkes başını çevirip bakınca, kendi kendine mırıldanmış:

— Vay canına.. Amma çokmuş bel!

Yazısız

YEŞİL ÇÖL DEN

Yusuf Ziya Ortac

AŞK

YAZIMIN başlığını görünce, aklınıza neler geleceğini biliyorum. Bizde aşk, ancak iki bakışın tutuşturduğu bir gönül yangınıdır. İsrail'de herşey aşk: Daldaki portakaldan, olta-daki balığa kadar. Elinde pergel, kâğıda eğilmiş genç mimar, âşıktır. İki parmak arasındaki sıcak bilekte nabız sayan doktor, âşıktır. Ressam âşık, aktör âşık, toprağa eğilmiş muz hevenklerine naylon torbalar giydiren bahçıvan âşıktır.

Sarı çöl, bu aşk ile yeşil olmuş!

Şaşacaksınız belki: Tel - Aviv'de apartmanları omuz omuza vermiş tek cadde görmedim. Bütün binalar, birbirinden, yemyeşil çimenler, yemyeşil ağaçlarla ayrık. İsrail'in beton suratlı Şişli'si, Maçkısı, Talimhanesi yok. Hangi kadın hangi penceresini açsanız, taze ot kokusu odanızın, taze yaprak kokusu ciğerlerinizin...

On gün baştan başa dolaştım İsrail'i. Asfalt olmayan yol, yok. Geniş olmayan yol, yok. Yeşil olmayan yol, yok.

Tel - Aviv'den Hayfa'ya gittim: Yolun iki yanı, iki saat ağaç... Tel - Aviv'den Kudüs'e gittim: Yol boyu yaprak yaprak gölgeler altında...

Hani eski çağlarda güneşe taparlar, ineğe taparlar, şeytana taparlarmış ya.. İsrail ağaca tapıyor!

Nişanlara, düğünlere, cenazelere gönderilen çiçekler, İsrail'de ağaç olmuş!

Tıpkı çiçekçi dükkânları gibi, ağaç sergileri açmışlar. Evlânen gençlerin sevincine, ölen dostun aile acısına, bu sergiler eliyle gönderdiğiniz kartta, şu kadar ağaç diktirmekle katıldığınızı bildiriyorsunuz.

1948 de, İsrail'in beş milyon ağacı varmış. Bugün mü?.. Yüz milyon!

«Araplar ağaçları yakıp kömür yapıyorlar» diye şaşıtlarını gördüm. Bu, onlar için, tabiata cehennem azabı... Ne yaparsınız, ben de onlarla beraber şaşıtm!

İsrail, gönlündeki bu en güzel sevgiyi dünya büyüklerine dağıtmış: Kennedy ormanı var, Rothschild ormanı var ve bunların yanında, Atatürk ormanı var!

Yaprakların yeşil kubbesi altında, gözlerimde iki damla yaş, şapkamı çıkardım.

Bir şey dikkatimi çekti: İsraili, vatani ile mağrur: Tarlada, toprağın rengini değiştiren tarım işçisinden, onsekizinci kata tırmanan yapı işçisine kadar.. Günün yirmidört saatinde yirmibeş saat çalışabilmenin sırrını arayan üniversite öğrencisinden, her yeni buluşu bir yeni buluşla eskitmeye çalışan üniversite profesörüne kadar!

İsrail'in suyu mu? Bardağı dudaklarına değdirenin yüzüne bakınız: Şerbet içiyor sanırsınız!.. Sütü, sütlerin en özlüsü.. Portakalı, portakalların en lezzetlisi!

On gün on gecesini bana veren rehberim, ikide bir, göğsünü övünçle kabartarak parmağını uzatıyor:

— Bakınız, milli tiyatromuz Habima...

Bu, beşyüz bin nüfuslu Tel - Aviv'in tiyatrosu.. Bu onsekiz yıllık bir devletin tiyatrosu.. Bu tiyatro, ikibuçuk milyon nüfuslu, beşyüz yıllık İstanbul'un değil.

Düşününüz: Taksim meydanındaki operamızın temeli atılalı yirmibir yıl oldu... İsrail devletinden üç yaş büyüktür!

Tel - Aviv, Ankara'nın yarısı, İzmir'in yarısı, İstanbul'un beşte biri insanca... Ama oniki sahnesi var!

Bir lokantaya giriyoruz. Arkadaşımın sesi bir neşe türküsü.. Duvarlara bakıyor âşık âşık: Ne güzel! Tavanlara bakıyor sevdalı savdalı: Ne güzel! Masaya, tabağa, çatala bakıyor: Ne güzel, ne güzel, ne güzel!

Garsonun önümüze koyduğu ekmeği yemiyor, eli okşuyor, burnu kokluyor, dudakları öpüyor.

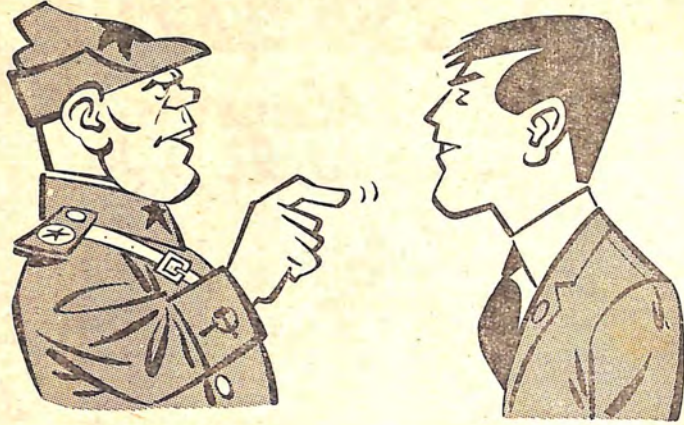
Nasıl okşamasın? Nasıl koklamasın? Nasıl öpmesin? İki milyon yaludinin kırk milyon araba karşı savunduğu toprak, hayır, kum verdi bu buğdayı!

Onun için sevmeye doyamıyorlar vatanlarını...

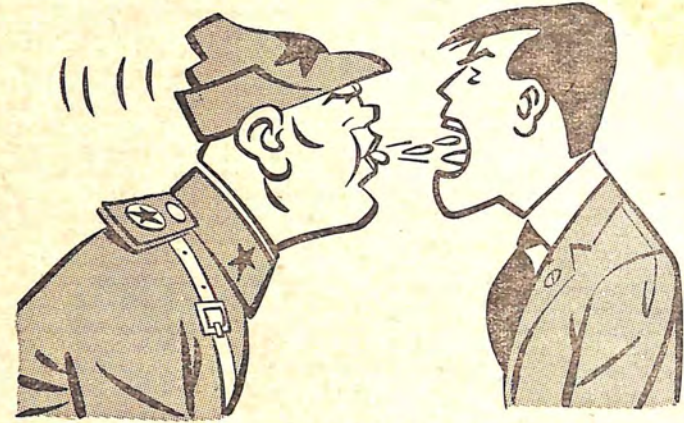
Yusuf Ziya ORTAC

Misafir Amerikan denizcilerinin yüzlerine tükürdüler...

— Gazeteler —

Rus — Aç ağzını...

Rus — Tuu... Haydi git, Amerikalıların suratına tükür...

— Tuuu...

BAHAR SAYISI

Akbabanın renkli, ilâveli

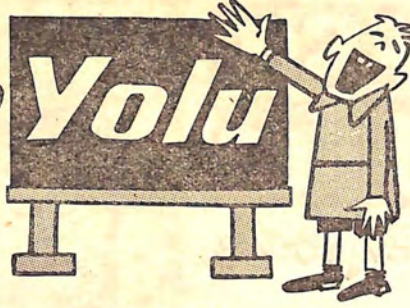
Bahar Sayısı, 18 Mayıs'ta..

Akbabanın Bahar Sayısı

evinize bahar havası getirecektir!

Hindistan Yolu

Adnan Veli

BENİM çocukluğumun büyük kısmı Beykoz'da geçti. Beykoz'da bizim bir yalımız vardı. Yalımızın da güzel bir rıhtımı vardı. Yaz tatillerinde, işimiz gücümüz o yalının rıhtımından balık tutmaktı. Ben ve benim akranım olanlar, yaşamının tadını o sayede bulardık.

Balık tutmam için doğru dürtüst bir oltam bile yoktu. Annemin dikeş kutusundan makaralarını, ipliklerini, o görmeden usulca alırdım. Toplu iğneyi büküp kanburlaştırırdım. Bunu ipliğe bağladıktan sonra iğnenin ucuna, ağzımda çiğniye çiğniye hamur ettiğim ekmeğin içini de güzelce takardım. Bu oltayı denize koyuverip beklemeye başlardım. Bazen küçücük bir kaya balığı takılırdı oltaya. Bazen da çırpır, yemi kapardı. Yukarıya iri bir izmarit çektiğim zamanlar, dünyanın en mutlu insanı ben olurudum.

Bu, balık tutma merakı yüzünden, ilkin, dikeş kutusundaki koskoca beyaz makara bitti. Sıra siyaha geldi. Üç gün içinde siyah da bitti. Ondan sonra kırmızıya, daha sonra yeşile, kahverengiyeye, kurşuniye el attım. Ama o makaralar da çabucak tükendi.

Bir gün annem, evdeki çorapların söküklelerini dikecek olmuş. Bir de ne görsün? Kutuda, iplik namına bir şey yok. Beni çağırdı:

— Oğlum, dedi. Bu iplikleri sen mi bitirdin?

Utana utana anlattım ona durumu.

— Evlâdım, dedi. Dikeş ipliği ile olta yapılmaz ki.. Karşıdaki aktardan hazır olta alalım sana.

Bizim yalının arka tarafında, Hacı Baba adında bir ihtiyarın aktar dükkânı vardı. Hacı Baba, lohusa şerbeti şekerinden çengelli iğneye, neft yağından çamaşır mandalına varınca kadar her şeyi satardı dükkânında. On kuruşa hazır oltalar da vardı. Mantarı, ipliği, iğnesi, kurşunu, firdöndüsü, hepsi komple, bir izmarit oltasını on kuruşa verirdi.

Ama, gelin görün ki, Hacı Baba-

nın oltaları da boyuna dibe takılıyordu. Öyle olunca da, ister istemez kopuyordu. Haydi ben tekrar, Hacı Baba'nın dükkânına koşuyordum. Tekrar on kuruş verip bir olta alıyordum. Diyebilirim ki, benim için günler ve aylar, Beykoz'daki yalının rıhtımıyla, Hacı Baba'nın dükkânında geçmiştir.

Bu, aktar Hacı Baba, aynı zamanda baharat da satardı. Yani, bir sürü kocakarı ilacı.. Dükkânın raflarına sıraladığı dizi dizi kutularda, karnabahar böceğinin kurutulmuşundan tutun da, ökse otuna varıncaya kadar, her şey bulunurdu. Kutuların üstüne de birer etiket yapıştırmış, içinde ne varsa adını yazmıştı.

Bir gün ben Hacı Baba'nın dükkânındayken, yaşlıca bir hanım girdi içeriye.. Elinde bir kâse:

— Bey baba, birazcık şeytan sidiği istiyorum, dedi. Sende bulunur mu?

Hacı Baba, hiç istifini bozmadan:

— Kap getirdin mi? diye sordu.

Kadın, kâseyi uzattı. Hacı Baba, bunu alıp dükkânın arka tarafındaki odaya geçti. Aradaki kapıyı da, sözüm ona, örttü. Ama ben, kapının aralığına şöyle bir sokulup, gözümü uydurdum içeriye..

Hacı Baba, kadının getirdiği kâsenin içine, güzelce işedi. Sonra büyük bir ciddiyetle, dükkânın ön tarafına geçti:

— Hanım, dedi, kısmetin varmış. Bu şeytan sidiğini, ben biraz önce İstanbul'dan, Mısırçarşısı'ndan getirdim. Hem de sıcak sıcak.. Biliyorsun, bunun taze, büyü bozmakta daha makbuldür.

Kadıncağız boynunu büktti:

— Allah senden razı olsun baba-

çığım, dedi. Kaç kuruş vereceğiz buna?

— Başkasına elli kuruştan aşağı vermem ama, sen, Tabur Kâtibi Nuri beyin haremi olduğun için, yirmibeş kuruş versen yeter, dedi.

Kadın gitti. Ben de oltamı alıp, tekrar yalının rıhtımına koştum.

Benim, Hacı Baba ile aksatam, bütün yaz boyunca sürerdi. Gel zaman, git zaman, yıllar geçti aradan..

Babamın görevinin Ankara'da olması yüzünden, ben de Ankara okullarından birine, Ankara Erkek Lisesinin orta kısmına yazıldım. Bir yıl, iki yıl, üç yıl.. Üç yıl sonunda, orta okul mezuniyet imtihanlarına sıra geldi.

Ben umumiyetle sınıfları iyi dereceli geçirdim ama, doğrusunu isterseniz, ders yılı içinde de son derece havıyarcıydım. Çalışmazdım derslere.. İmtihan gelip çatığı zaman, kitapların üstüne abanırdım.

İşte gene o sıralarda, coğrafya imtihanı gelip çatı. Bir kenara coğrafya kitabımı koydum, bir de kendimi yokladım. İmtihanı kazanmama imkân yok.

İşte o zaman, yani imtihan günü, talebeliğin madrabazlığına başladım. Benden önce imtihan salonuna girenlere neler sorduklarını soruyordum. Sonra ders kitabının o sahifelerini açıp, şöyle bir, okuyordum, bir şeyler öğrenmeye uğraşıyordum.

İmtihan salonunda, bizim öğretmen başka, üç dört mümeyyiz daha vardı. Duvarlarda bir takım haritalar asılıydı. Yarım yamalak bir bilgiyle, sıram gelince ben de içeriye girdim. Mümeyyizlerden biri:

— Yavrum, dedi. Bak bakalım, şu harita ne haritasıdır?

Yıldırım gibi cevap verdim:

— Keşfiyat haritasıdır efendim. Mümeyyiz şaşırıldı:

— Oğlum, dedi, sen daha haritaya bakmadan cevap veriyorsun.

Dediği doğruydı. Bakmamıştım haritaya.. Ama dışarıda, kapının önünde beklediğim sırada, içeriden çıkanlara boyuna soruyordum. Çoğuna, bu «Keşfiyat» konusunu sormuşlardı. Onun için biliyordum bu bahsi. Kristof Kolomp daima Batıya gitmek istemişti. Macellan, hangi yollardan geçerek, kendi adını verdikleri Macellan Boğazına vardı? Vasco de Gama, niçin Ümit Burnu'nu dolaşmayı tasarladı? Bunları su gibi biliyordum. İster istemez:

— Haritaya baktım efendim, dedim.

Mümeyyiz, beni biraz sıkıştırmak istedi:

— Feki, Keşfiyatın sebepleri nedir? dedi.

Ona da cevabı şakıdım:

— Kısa bir Hindistan yolunun bulunmasını istiyordu Avrupa, dedim.

Mümeyyiz gene sıkıştırdı beni:

— Niçin, kısa bir Hindistan yolu bulmak istiyorlardı? dedi.

Onu da cevaplandırdım:

— Çünkü efendim, dedim. O çağda, Hindistan'dan Avrupa'ya, Avrupa'nın iktisadi hayatında önemli rolü olan Hind baharatı gelirdi.

Mümeyyiz:

— Hindistan'dan Avrupa'ya, baharat olarak neler gelirdi o zamanlar? dedi.

İşte o vakit, yıllarca önce, olta satın aldığım Hacı Baba'nın aktar dükkânındaki raflarda dizili baharat kutularının etiketleri gözlerimin önünde canlanıverdi. Büyük bir güven hissi içinde, Hacı Baba'nın baharatını saymaya başladım:

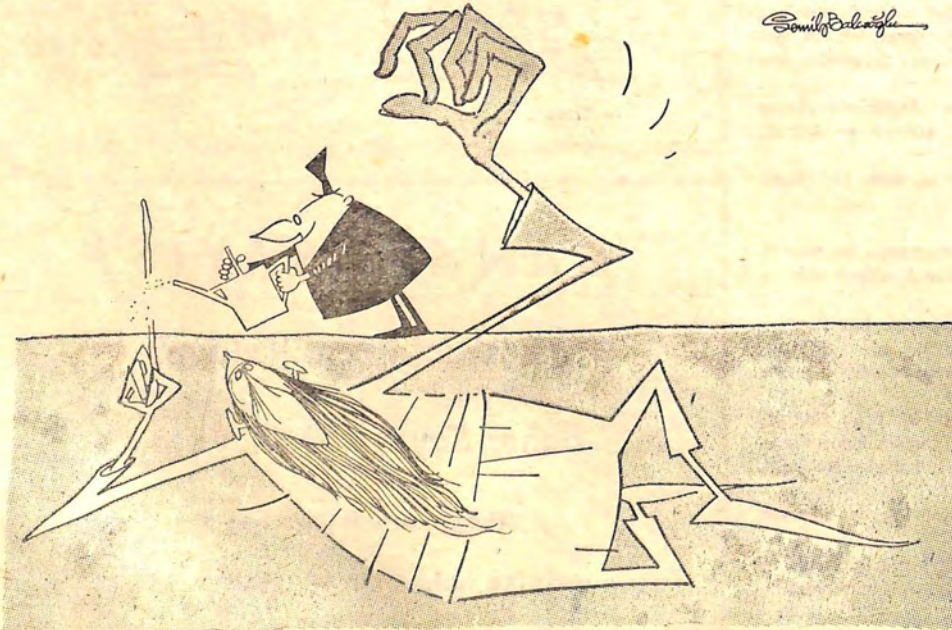
— Karga bükten, demir hindi, pire tozu, domalika, çörek otu, zencefil, tenekâr, balık nefesi, yedi dükkân süprütüsü, sparna, kardeş kanı, acı ağaç, tarçın, ökse macunu, si-nameki, böğürtlen murabbai, minare gölgesi, kara halile, kalemin-gâr, dârnifilfil, havlıcan, ıtrı hindü, davul tozu, ünnap sakızı, zâç Kibris, zamkı arabî, boru çiçeği tohumu, Seylân papatyası, çöven, Bağdat piresi, tatula, kazan kurumu, kına kına, yavşak tohumu, lâden, kantaron yağı, hararot, ödülkaahir, zerdeçal, nişadır, hatmi kökü, reçina, rastık taşı, yandıran otu, deniz kadayıfı, horozbina kılığı, Dardagan darısı, Beni İsrail zeytini, marpuç otu, amber, sahlep, zaç yağı, evliya takunyesi, capon yakısı, Kleopatira soğanı, küherçile, kişniş, safran, zakkum, nâne ruhu, kirpi dalağı, çin mantarı, kurbaga yumurtası, Ebûbekir hurması, haşhaş, avrat otu, solucan omurgası..

Bu baharat isimlerinin sayısı otuza geldiği vakit, mümeyyizlerin şaşkınlıktan gözleri açılmıştı. Elliye varınca kahkahalar başladı. Yetmiş sonra hepsi, kaskıklarını tutarak güliüyordu. Ben onlara hiç aldırış etmeden, Hacı Baba'nın tam 165 çeşit baharatını saydım. Benim lâfım bittiği zaman, salondaki bütün mümeyyizler, gülmekten yerlere serilmişlerdi. İçlerinden bir hanım mümeyyiz, gözlerini kuruladı. Bağıarak:

— On numara veriyoruz sana, on numaraa, dedi..

Eh, aslına bakarsanız, on numara hakkımdı benim. Dokuzda razı olmazdın zaten.. Ve Nöylece, Beykoz'daki Hacı Baba'nın sayesinde, coğrafyadan tam numara olarak sınıfı geçtim. Eğer bir de Şeytan sidiği'ni katsaydım, verecek numara bulamazlardı bana!

Adnan VELİ

Yazısız

DAĞLARIN HAVASI

MANZUM ROMAN

— 2 —

Karlı rüzgâr doldurdu vagonu bir solukta,
Acı bir neşe vardı bu saldıran soğukta
Genç adam bu havayı ciğerlerine çekti
Buzlu bir ayran gibi soğuğu içecektil
Fakat bir el dokundu, döndü gördü genç kızı:
Çenesi, dudakları, yanakları kırmızı,
Güzel yüzünde telâş, omzunda meşin ceket...
— Üşüyüp mü uyandın?

— Evet üşüdüm, evet...
— Çabuk şu köşeye geç, iyice örtün, sarıl...
— Ne var? Neler oluyor?

— Kaderine küs, darıl,
Tren durdu. Yolları kar kapattı galiba,
Sardı tekerleklerle sakalını kış baba!..
— Acaba şu Ankara daha çok uzakta mı?
— Vallahi küçük hanım güldürsün adamı,
Daha burası nerde, senin Ankaranı nerde!..
— Eyvah yollarda kaldım..

— Ağlama, düşme derde,
Gözyaşı şevki kırar, cesareti kemirir,
Gözyaşı felâketin dev aynası gibidir!
Derindir küçük hanım mânası bu sözlerin,
Erir iki mum gibi ışık dolu gözlerin
Hayatı o aynanın içinde göre göre..
— Nerdeyiz? Nerde durduk?

— Soralım kondüktöre...
— Hey kondüktör efendi, bana bak, hey arkadaş!
— Beni mi çağırdınız?

— Buraya gel, az yaklaş,
Kar mı kapattı?
— Evet.
— Pekâlâ, ne haber var?
O kadar kolay kolay açılmaz diyorlar.

Trene yol vermiyor bu beyaz kardan kapı...

— Kaç gün sürer?

— İki gün.

— Desene yuttuk hapı!

Fakat şimdii... bir çizgi gencin alnını gerdi.

— Peki şimdi nerdeyiz?

Kondüktör cevap verdi..

Bu cevap yumuşattı çatık alnını gencin,
Kıvrak şimşegi çaktı gözlerinde sevincin.
Birden döndü genç kıza, bir selâm çaktı birden,
Dedi:

— Ben gidiyorum!

Bu apansız haberdan

Güzel kız şaşaladı, gözlerine doldu yaş,
Kalktı, delikanlıya yaklaştı yavaş yavaş,
— Ne dediniz, gitmek mi?

— Evet...

— Nereye, nasıl?

Sizin içyüzünüzü şimdi tanıdım asıl!
Kimsesiz bir genç kızı bırakmak tek başına..
İnsan acımaz mı hiç vagon arkadaşına?
Ne kadar korkuyorum, beni bırakmayınız,
Kuzum, öyle yüzüme gülerek bakmayınız!
İşte yollarda kaldım, yollarda yap yalnızım,
Uçurumun başında küçük korkak bir kızmı!
— Öbürgün tren kalkar, korkacak ne var bunda?
Hem müşerref olmadım sizinle bir salonda!..
Bilmem ki küçük hanım nasıl edeyim yardım?
— İşte tanıyın beni: Leman'dır benim adım,
Babam zengin bir tüccar..

— Benim adım Süreyya,

Aklı dolu, cebi boş bir köy hocasıyım... Yaa!

Evet bir köy hocası, bu hale şaştınız mı?

Bilmem Anadolu'yu siz hiç dolaştınız mı?

— Hayır, hiç dolaşmadım...

— Dolaşmak faydalıdır!

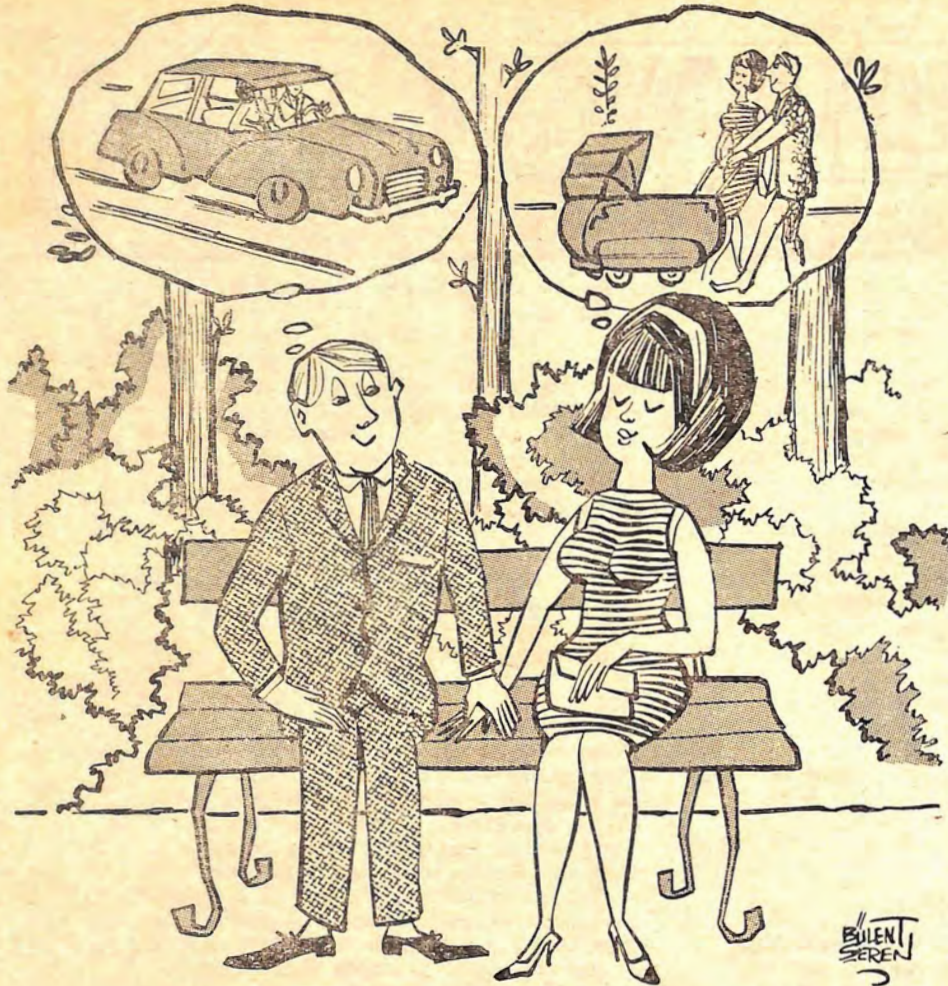
— Gitmeyiniz, kalınız, kalın olur mu?

— Hayır,

Ben de kalmak isterdim, ne çare ki mecburum,
Çünkü beni okulda bekliyor otuz yavrum!

(Devamı var)

Araba sevdası!

Yolculuk!

İftarlık burnumuzda tüterken burcu burcu,
Kim geşe tepemize telkin eder orucu.
Zülf-ü yara dokunur söylesek sözün ucu,

Ve olur Abbas yolcu!

Gönül pusuya düşer, cebimize de Cemre,
Bir delik daha açmak gerekiyor kemere!
Keramet demiyoruz her fermana, her emre,

Öyleyse Abbas yolcu!

İhtiras şimşekleri biteviye çakınca,
Bu rejim hepimizi yapacak bir karınca!
Ta ilk günden taktılar büyükler bize kanca:

Galiba Abbas yolcu!

Üstümüze almışken devrimin bakımını,
Hangi kaynak coşturdu kızılılık akımını?
Hangi toprak üretti irticâ salkımını?

Sordun mu?.. Abbas yolcu!

Halkçılardan korkarın: Yeşili var, alı var,
Adaletin hem atı, hem dört tane nalı var,
Kiminde muştah var, kiminde kamalı var,

Tutmayın.. Abbas yolcu!

Postumuzu yüzmezler, çünkü samur değiliz,
Biçimimiz değişmez artık hamur değiliz,
Sürgün tehlikesi yok zira memur değiliz,

Vız gelir Abbas yolcu!

Salâhattin KUTLU

Sarhoşluk!

Sarhoş adam, sallana sallana köşede duran polisin yanına yaklaşır, kekeliyerek sorar:

— Abicim.. Affedersiniz, içki ile mücadele cemiyetinin nerede olduğunu biliyor musunuz?

— Anıyamadım..

— Şey.. İçki düşmanları kurumu nerede, onu soruyorum..

— Oraya üye olmaya mı niyetlendin?

— Hayır.. İstifamı vereceğim!

İhtiyaç

Doktorun muayenehanesine giren üstü başı perişan bir adam yanındaki karısını kolundan tutarak:

— Aman doktor karımın mide-

sinde iki sarı lira var çıkarın.. dedi.

— Ne zaman yuttu bu altınları?

— On sene evvel..

Doktor hayretle sordu:

— Bu kadar zaman neden beklediniz?

Adam içini çekerek cevap verdi:

— Bugüne kadar hiç para sıkıntısı çekmemişlik deli..

Kitap

Bir toplantıda doğum günlerinde gönderilen hediyelerden konuşuluyordu.

Kendini genç göstermeye meraklı bir bayan:

— Kocamın âdetidir. Her doğum yıldönümümde bana bir kitap hediye eder..

Orada bulunan Nimet Arzak dayanamadı:

— Hamfendi, dedi, herhalde muazzam bir kütüphaneniz olmuştur.

— Ööf, hiçbir

— Ayol, kuş hakları var da insan hakları yok mu?..

Sağlam çorap

Orta yaşlı, siyah gözlüklü bir adam, tuhafiyeci dükkanına girdi:

— Bana bir çift XX marka çorap verir misiniz?

Tuhafiyeci, hemen bir çorap kutusu açıp, müşteriye gösterdi ve gayet ciddi bir tavırla XX marka hakkında bilgi vermeye başladı:

— Beyefendi bu çoraplar bir harikadır. Dünyada XX marka çorapları gibi sağlam ve zarif çoraplar bulunmaz!..

Adam sarılan çorabı aldı, parasını verdi. Çıkmak üzere iken, mânalı bir gülümseme ile tuhafiyeciye döndü:

— Geçen gün bana yazdığınız mektupta bu çorapların çok berbat olduğundan ve hiç satılmadığından bahsediyordunuz, demek şimdi fikir değiştirdiniz, teşekkür ederim. Ben XX marka çorap fabrikasının sahibiyim!

Akıllı

Şirket müdürü, iş isteyen gence: — Şimdilik sana ancak beş yüz lira verebilirim, dedi. Fakat yılbaşında maaşına yüzde elli zam yaparım.

Genç, kapıya doğru yürüdü: — Teşekkür ederim, o zaman ben de yılbaşında gelir işe başlarım!

Mazeret

Evin hanımı yeni hizmetçiye kıstı:

— Bu ne rezalet elbisemi senin çamaşır sandığında buldum..

Hizmetçi pışkinlikle karşılık verdi:

— Aman hanımcığım, ben bu evde oldukça hiçbir şeyiniz kaybolmaz dememiş miydiniz size!..

Baharın etkileri

Yaratır gönüllerde bir ürperti, bir arzu, Gençlik aşısı gibi mayısta esen rüzgâr. «Artık uslandın» diye göstersen de tevazû, Yeni bir maceraya sürükler seni bahar!

Kaçamak göz süzüşler, gizlice iç çekişler, Çehren katılaşa da hisler durmadan işler, «İhtiyar olsam bile gönlüm taze» demişler, Uslanmayan çapkınlar buna teselli arar!

Aşk ile yuğrulmuştur insanların mayası, Yıldız yıldız süslenir sevenlerin rüyası, Özlemler bir cilâdır, sükûnet yürek pası, Bilseler içimizde nasıl hayaller uçar!

Gerçi ebedi aşka erişmek hayli güçtür, Yedekler lâzım, bunun asgarî haddi üçtür. Sadece benim olsun dileği pek gülünçtür, Bu seks kanunlarına uyacaksın çar naçar!

Bâzısı ilk ravuntta nakavt olarak çöker, Bâzı tecrübesizler kederlenir, yaş döker, Şunu unutmamalı: Çivi çiviye söker, Bahar mevsimidir bu elde ne güzeller var!

İş biter altmışında vezir haremlerinde, Pek tehlike sezilmez sinir depremlerinde, Cereyan kesilse de sevişme demlerinde, Vücudunu yine de hoş bir ihtiras sarar!

Salâhattin KUTLU

rahat yok!

Güzelyalıdaki Sevgili!

YILLARCA Kokaryalı diye adlandırılan İzmirli Güzelyalı semtinden burunlara şimdi gelen sadece yosun kokusu değildir: Mutlu azzmığın kokusu da, genizlere vurmaktadır..

Evimizin Sinekli mahallesinde bulunduğu günlerde, arkadaşlarına mektup yazıp da, sıra adresime geldi mi, biraz da delikanlılık gururun etkisi altında, Sinekli kelimelerini yazmadan önce, babama sorardım:

— Oturduğumuz ev kira ile değil mi?

Babam:

— Evet, derdi, her ay maaşımızın üçte birini bu harabenin sahibine veriyoruz..

— Başka semte taşınacak olamaz mı? Meselâ Güzelyalıya. Orada denize karşı ne güzel evler var...

O zaman babam, beni incitmek için, duymazlıktan gelir: «Bizim durumumuz yalılarda oturmayaya yeter değil» diyemedi..

Aradan yıllar geçti ve ben bir gün dizi dizi mektupları, yıllarca hasretini çektiğim «Güzelyalı»nın PTT. sinden postaya attım. Adresimin bulunduğu yere kocaman harflerle «GÜZELYALI» diye yazmışım. Mutluydum. Mutluluğum, mutlu azzmığın bulunduğu mahallede oturabiliyordum.

Yeni oyuncuğa sahip olmuş çocukların tatlı heyecanı içinde cadelerinde dolaşıyordum. Açık pencerelerden kadınlar uzanıyordu, renkli filmlerdeki benzeyen saçlar: Sarı, kızıl, siyah, platin renginde. Dudaklar öteki semtlerdeki gibi, tatmin edilmemiş arzularla çatlamıştı. Gözlerinde, korfезде batan güneşin henüz isimlendirilememiş renkleri parlıyordu.

Ve kulaklarında patlayan bir klâkson sesi beni olduğu yerde çivilemişti. Biraz önce yağın yağmurların meydana getirdiği çamurlardan elbiselerim yeteri kadar na-

siplenmişti. Yeşil otomobilin altında kalmaktan beni ancak kuvvetli bir fren kurtarabilmişti. Direksiyondaki yeşil gözlü kız, halime bir süre, kâhkahalarla güldükten sonra, arabadan indi:

— Ayol, dedi, siz âşık mısınız yoksa? Bir saatir korna çalıyorum, duymuyor musunuz?.. Atlayın arabaya. Bu kıyafetle sokakta yürümezsiniz. Sizi otelinize bırakayım...

Âşık değildim ama, yeşil arabanın, yeşil gözlü şoförüne olabilirdim. Beni yalnız oturduğu mahalleyle değil, şehire de yakıştıramasına üzüldüm. Arabaya binince tekrar sordum:

— Nerelesiniz siz? Yabancıya benziyorsunuz...

— İzmirliyim, dedim.

— Ne arıyordunuz bu taraflarda? Yürüyüşünüz şehire ilk defa inmiş kimselere benziyor da... Ben sizi taşralı sanmışım... Kahramanlarda mı oturuyorsunuz?

— Hayır, dedim, Güzelyalıda evimiz..

— Belki de komşuyuzdur, farkında değilim. Yoksa Adnan beylerin apartmanına taşınan yeni kiracılar siz misiniz?

— Kirada oturmuyoruz. Apartman kendinizin.. Mez gazinosunun azıcık ilerisinde.. Köprüde.

— Yine de komşu sayılırız. Bizimki de oralarda...

Küçük ayağı ile gaz pedahna bastıkça, araba kanatlanmış gibi uçuyordu.

Onu sevdiğimi, beğendiğimi kelimelerle anlatmama imkân yoktu. Akıldan geçen şeyleri anlamasını, karşılık vermesini boş yere bekli-

yordum. Arada sırada dikiz aynasında gözgöze geliyorduk.

— Çarşıya gitiyim, dedi. Tekinin seveceği yiyecekler aldım. Biraz geç kalacağız ama, zararı yok. Boğazma düşkündür kâfir. Tam zamanında sofrasını hazırlamazsan somurtur!

— Tekin bey kardeşiniz mi? Diye sordum. Güldü.

— Kardeş desen de olur. Beraber yatarız geceleri hep. Onsuz gözümeye uyku girmez!

Evli olamaz. Yaşı daha küçüktü.

— Parmağınızda yüzük yok ama, nişanlımız olacak... Talihli genç dedim, çok talihli!

Katıla katıla gülüyordu:

— Taşralıya benzettim diye, bana kızmıştım. Yanılmışım. Ayol, bir tız nişanlısı ile mi yatar, sizin memlekette?.. Tekin, bizim köpek. Geçen yıl babam «Tahtakurularımın kişisel hayatını inceleme» heyeti ile İtalyaya gitmişti. Oradan satın almış. Görseniz ne cici şey. Yirmi bin lira veriyorlar, satmıyoruz...

Yirmi bin liralık köpek sahibi ile, bizim geçekonduya benzeyen evin önünde park edemedik. Büyük bir apartmanın önünden geçerken:

— Durun, dedim, geldik!..

— Ben sizi evinize kadar götüreceğim.

Parmağımla 7 katlı ev azmanım gösterdim:

— İşte evimiz!..

— Şu pembe boyalı apartman mı?

— Evet, evet. Bakın, babam balkonda oturmuş kitap okuyor. Denizcilğe ait kitaplara meraklıdır. Okuya okuya bir kaptan kadar, bi-

tün kıyıların kaç kulaç olduğunu, hangi burunda ne cins fenerin yan-
dığını öğrendi...

— Bu ak saçlı ihtiyar babanız mı?

— Babam dedim ya. Annem de yanına geldi işte. Kavga için vesile arıyordu. Hiçbir şey bulamazsa: «Akşama ne yemek istersin?» diye soracak, babam da elinden kitabı vere atarak: «Kaç defa söyledim sana, yemek yapmak işi aşçıya aittir. Listeyi verirsin eline, ötesine karışmazsın. Senin yüzünden varlıklı olmamın tadını doya doya çıkaramadım!..» diye bağıracaktı...

— Balkona bir de köpek geldi...

— Bizim yaramaz Masistir o. Bizim peder, cömertliği tuttuğu bir saatte Basmane tarafındaki 3 katlı bir evle değişti o köpeği. Amerikalılar sonradan bu trampadan kazık yediklerini anladılar ama, iş işten geçmişti... Çok teşekkür ederim, zahmet ettiniz. Evde beni bekliyorlardı, ineyim...

— Bekleyin, dedi, beraber çıkalım yukarıya...

— Sizde mi?.. Haaa?.. Çok memnun olurum... Tekinin mamaları da arabada. Evden merak etmezler mi sizi?..

— Onun için, hemen yukarıya çıkmam lazım...

— Yoksa bu ev?..

— İzin verirsiniz bizim! Babanız benim de babam! Anneniz de annen! Masis dediginiz de Tekinin ta kendisi... Bay Bay!..

Bir dağ keçisi gibi apartmanın merdivenlerinden yukarıya doğru koşarken, ben, sanıye içinde kaybettiklerimin hesabını yapıyordum: Güzel bir kız, şık bir otomobil. Yedi katlı bir apartman...

Burhan ESEN

Sekreter

Genel Müdür, kısım müdürlerinden birini odasına çağırır.

— Dilber sekreterinizle bir ilginiz var mı? diye sorar.

— Hayır müdür bey!

— Hiç denemeğe kalkışmadınız mı?

— Asla!

— Oyleyse hemen gidin ve ona işine son verildiğini söyleyin!..

Türkiyede nüfusun yüzde dört buçuğu gazete okuyor. — Gazeteler —

Okuyanlar!

Akbaba

Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatop

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatop

Abone bedeli: Yıllığı 50 Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer caddesi,
No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon: 22 18 11

İLAN FIATI:
Kapak içi, santimi 20 lira,
iç sayfalar 30 liradır.

Fiatı: 100 kuruştur.

Bu gazete Basın ahlâk yasa-sını uymayı taahhüt etmiştir.

Meşhurlar Güldürüyor!

Kadın ve aşk üzerine

Benzerlik!..

İMPARATOR Sezar Augustus'un subaylarından biri, tıpkı kendisine benziyordu.

Bir gün içkili bir ziyafette, bu benzerlikten söz açılınca, Sezar subayı çağırır,

— «Senin annen, babamın hizmetkarlarından biri değil miydi?..» diye takılır. Bütün masadakiler güler... Subay ise, hiç istifini bozmadan,

— «İmkânsız!..» diye cevap verir. «Annem ömründe bir defa bile Roma'ya gelmedi.»

— «Yok canım...» diye güler Sezar, «Peki, bu benzerlik nereden geliyor öyleyse?..»

Sezar'ın önünde dimdik duran subay,
— «Annem hiçbir zaman babanızın hizmetinde bulunmadı..» diye tekrarlar. «Ancak babam, sarayda köleydi ve bir gün annenizin lütfu üzerine serbest bırakıldı!»

Çabuk, rujumu ver!

FRANSA İhtilali sırasında bir sabah, Markiz de La Fare'nin yatak odasına,
— «Felâket, felâket!..» diye bağırarak giren hizmetçilerden biri, «İhtilâlciler geliyor madam..» der. «Duyduğuma göre, bu çapulcular hoşlandıkları kadınlara tecavüz eder, hoşlanmadıklarını ise öldürürlermiş.»

Bir çığlık atıp yatağından fırlayan Markiz, hizmetçisine:

— «Çabuk rujumu ver, Marion..» der.

Elleri titreye titreye rujunu sürüp, saçlarını tarayan Markiz de La Fare, aynayı eline alınca,

— «Eyvaaaah!..» diye bağırır. «Bugün hiç de güzel değilim... Öldürecekler beni desene!»

Bıyık ve politika!

GENÇ Winston Churchill'in tutumunu beğenmeyen meşhur İngiliz kadın yazarı Gertrude Atherton, bir gün bir davette Churchill'e şöyle der:

— İki şeyiniz hoşuma gitmiyor Winston... Bıyığınızla, politikanız. Churchill bıyık altından gülümseyerek:

— «Merak etmeyin Sayın Bayan!..» diye cevap verir, «İkisiyle de temasınız olmayacak nasıl olsa!»

İşime karışma?..

GÜZEL bir yaz akşamı şatonun penceresinden dışarıya bakan Maunconseli Markizi, bahçenin çalılıkları arasında, kocasını, hizmetçilerinden birini sıkıştırırken görür. Kıskançlık damarları kabaran Markiz, hemen hizmetçi kızı çağırır.

Kızara bozara hanımının karşısına çıkan hizmetçiye,

— «Çabuk defol burdan!..» diye bağırır Markiz. «Benim işime karışasın diye tutmadım seni!»

Parisli kadınlar

KADINLAR hakkında, Maurice Chevalier ile röportaj yapan bir Amerikalı kadın gazeteciye, ünlü aktör şöyle cevap verir:

— Kadın kalbi, tıpkı bir telefona benzer. Çok defa meşguldür. Sık sık yanlış bağlanır.. Arasına bozulur.. Bazen da araya üçüncü bir şahıs karışır.

— «Ya, Paris'li kadınlar?..» diye sorar genç kadın, «Onlar hakkında ne düşünüyorsunuz?»

Birden gözleri parlıyan Maurice Chevalier, parmak uçlarını dudagina götürüp,

— «Oh, la la!..» diye hayranlığını ifade ettikten sonra, «Parisli kadın..» diye devam eder, «Yirmi yaşında koncaya benzer.. Otuzunda, zerafet ve dilberliği.. Kırkında ise, dişiliğin zirvesine ulaşır...»

— «Ya kırkından sonra?..» diye sorunca gazeteci.. Chevalier,

— «Fakat, matmazel..» diye birden hiddetlenir, «Hiçbir Parisli kadın kırk yaşını aşmaz!»

— Ne bakıyorsun ulan?.. Hiç denize giren adam görmedin mi?..

— Ah ben senin annen olsaydım...
— Babam öyle sevinirdi ki!..

SİLAHSIZLANMA

EPHRAİM KİSHON'DAN: Ergin Ortaç

AMERİKA — O halde?..
RUSYA — Tamam..
AMERİKA — Okey!
RUSYA — Barış içinde yaşamağa mecburuz... Yoksa hepimiz mahvoluruz.

AMERİKA — Şüphesiz.
RUSYA — Bu da ancak, silâhsızlanma ile mümkün olur.
AMERİKA — Hemen silâhsızlanalım öyleyse.

(Sükût)

RUSYA — Sizin kaç atom bombanız var?
AMERİKA — Ya sizin?..
RUSYA — Önce ben sordum.
AMERİKA — İki yıl önce oldukça artmıştı.

RUSYA — Pekiy, şimdi?..
AMERİKA — İki misli..
RUSYA — Adet olarak mı?
AMERİKA — Hayır, yedek!..
RUSYA — Hepsi imha edilmeli..
AMERİKA — Tabii!..

(Sükût)

AMERİKA — Sizin kaç tane var?
RUSYA — Aşağı yukarı sizinki kadar.

AMERİKA — Kaç tane olduğunu söylemedim ki ben.

RUSYA — Ben de...

AMERİKA — İmha etmeye hazır mısınız hemen?

RUSYA — Siz hazır olduktan sonra, elbette hazırız!

AMERİKA — Anlaştık demek?

RUSYA — Tamamen.

AMERİKA — Mükemmell!..

RUSYA — Evet.

AMERİKA — Pekiy, bu işe nasıl başlayacağız?

RUSYA — Gayet basit: Elimizdeki bütün atom bombalarını imha edeceğimize dair bir anlaşma imzadıktan sonra, hemen başlarız.

AMERİKA — Hepsini mi?
RUSYA — En son bombaya kadar.

AMERİKA — Pekiy, ne zaman?

RUSYA — Ne zaman olursa.

AMERİKA — Hemen mi?

RUSYA — Hemen isterseniz, hemen!.. Önce siz, «Bütün atom bombalarımızı imha ettik» diye bir telgraf çekersiniz... Bunun üzerine biz de, bizimkilerini imha ederiz.

AMERİKA — Ya etmezseniz!..

RUSYA — Şakanın sırası mı, rica ederim!..

(Sükût)

AMERİKA — Farzedelim, hepsini imha etmediniz.

RUSYA — Neden etmiyelim?

AMERİKA — Birkaç tanesini bulamadınız meselâ..

RUSYA — Ne demek istiyorsunuz?

AMERİKA — Canım, kıyıda köşede birkaç tane unuttuğum olamaz mıdır?

RUSYA — İmkânsız!.. Atom bombalarının hepsi numaralıdır bizde.

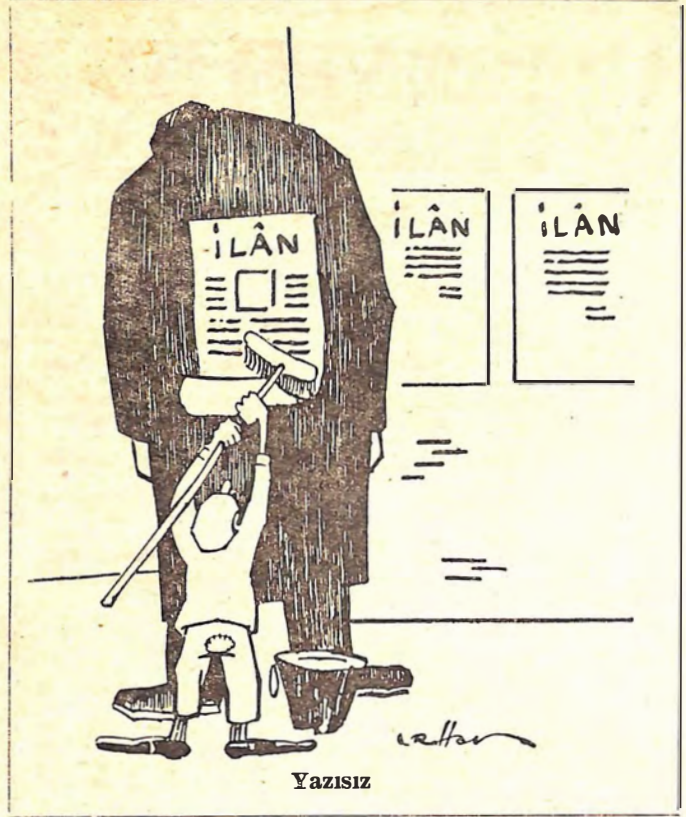
AMERİKA — Yine de bir tanesini unuttunuz farzedelim.

RUSYA — Ne çıkar?.. Bulur bulmaz onu da imha ederiz.

(Sükût)

AMERİKA — Pekiy, elinizde hiç atom bombası kalmadığını nereden bileceğiz?

RUSYA — Bütün Polit Büro üye-

Yazısız

lerinin inizaladığı resmi bir belge vereceğiz.

AMERİKA — Kâfi değil!..

RUSYA — İsterseniz, Gagarin'de de imzalatırız!

AMERİKA — Anlatamadım... Daha doğrusu anlıyamadınız... Elinizde birkaç tane kalabilir demek istedim... Buna rağmen siz... yani...

RUSYA — Anlamadım!..

AMERİKA — Açıkçası, yok dersiniz de, yine de vardır birkaç tane.

RUSYA — Nerde?..

AMERİKA — Ne bileyim beu nerede?.. Herhangi bir yerde olabilir.

(Sükût)

RUSYA — Anlamaya başladım yavaş yavaş... Bütün atom bombalarımızı imha ettik deriz size, aslında hepsini imha etmemiş oluruz öyle mi?

AMERİKA — Lütfen yanlış anlamayın henü sayın meslekdaş!.. Akıldan en ufak bir şüphe dahi geçirmem şahsen. Ancak, aldığım talimat böyle.

RUSYA — Nasıl isterseniz... Bize itimadınız yoksa kendiniz ararsınız.

AMERİKA — Nereyi?

RUSYA — Her yeri.

AMERİKA — Bütün Rusya'yı mı?

RUSYA — Size izin kâğıdı veririz bütün Rusya'yı ararsınız isterseniz.

AMERİKA — Dolapları da arayabilir miyiz?

RUSYA — İstedığınız yeri arayabilirsiniz.

AMERİKA — Ama, ya dolapta yoksa?..

RUSYA — Size dolaptan bahsettim mi ki?

(Sükût)

AMERİKA — Pekiy, devlet dairelerini de arayabilir miyiz?

RUSYA — Ne işiniz var devlet dairesinde?

AMERİKA — Olur a, belki oraya saklamışsınızdır!

RUSYA — Pekâlâ, bakananıza müsaade ederiz... Ama, dosyaları karıştırmak yok.

AMERİKA — Yok canım, kapaklarının üstünden elimizle şöyle bir yoklarız!

RUSYA — Yok yere elleriniz tozlanır...

AMERİKA — N'olacak canım, yıkayırız.

RUSYA — Nasıl isterseniz, bize göre hava hoş!

AMERİKA — Ne o, hoşunuza gitmedi galiba?

RUSYA — Yoöö, dosyaların arasında atom bombası aramak boşuna da...

(Sükût)

AMERİKA — Rica ederim sayın meslekdaş!.. Lütfen anlayış gösterin biraz.. Malûm ya, talimat meselesi! Siz aramaya gelseniz, biz de size müsaade ederiz.

RUSYA — Her yeri mi?..

AMERİKA — Tabii, her yeri.

RUSYA — Başkanın evini de arayabilir miyiz?

AMERİKA — Neden başkanın evini?..

RUSYA — Neden olmasın?

AMERİKA — Başkan hasta.. Biraz üşütmüş yatıyor!

RUSYA — Aramamıza mâni mi üşütmesi?

AMERİKA — Gürültü olur...

RUSYA — Ayaklarımızın ucuna basa basa, hiç gürültü çıkarmadan ararız.

AMERİKA — Bir şeye çarpar, yahut merdivenden filân düşersiniz.

RUSYA — Biri alttan tutar merdiveni.

AMERİKA — Olsun.. Merdiven kavar, pencerenin camını kırabilir.

RUSYA — Öderiz.

AMERİKA — Kim öder?

RUSYA — Biz.

AMERİKA — Siz daha harp borçlarınızı ödemediniz.

RUSYA — O başka!.. Bu sefer öderiz.

AMERİKA — Hı hı!.. Kime tutuyorsunuz?..

RUSYA — Yaa, demek bize itimadınız yok ha?.. Silâhsızlanmayı bırakalım öyleyse.

AMERİKA — Bırakalım...

(Ve bırakırlar...)

BUMMM!..

Çeviren: Ergin Ortaç

Elinde bu gün bir tasarruf cüzdanı var yarın yüzbinler olacak

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

KÜÇÜK TASARRUFLARINIZA BÜYÜK İMKANLAR

(Basın: 8847—A—1343—91)

CEYMİS BONT

8

Çizen
BÜLENT
ZEREN

CEYMİS BONT, BİR YANDAN MADARA'NIN KAFASINI PENCEREDEN ÇIKARTIRKEN, DİĞER YANDAN DA MADARA'NIN SÖZLERİ ANLAŞILMASIN DİYE MOTORU ÇA...
TIRIR...

Yorucu bir yolculuktan sonra eve varan Ceymis Bont, 003½'un bulunduğu şemsiyeyi kasaya, Madara ile Yunusu da odaya kapattıktan sonra, kendisi de Suzi ile bir odaya kapandı. Kahramanımız yol yorgunluğunu da çıkarınca, neşeli bir hava içersinde plânının «PSİKOLOJİK» kısmının tatbikine geçer.

Haftaya: YE - YE!

— Bunun birçok sebepleri vardır, dedi, bir kere ben yaptığım dalavere işlerini öyle karıştırır, karma-karışık eder, çorbaya çeviririm ki, kimse içinden çıkamaz. Birçok insanları işin içine sokarım, taa en büyük adamlara kadar... İşler o kadar karışır ki, bir ucundan beni yakaladıkları zaman, çorap söküğü gibi uzar gider, öbür ucu büyüklerden birine dayanır. Onun için bu arap saçını çözemezler, işin içinden çıkamayınca da benim yakamı bırakırlar.

Bundan başka ben her sefer başka bir iş yaparım. Dedim ya, yenilikten, değişikliktir çok hoşlanırım. Keyfime göre bir dolap çeviririm. Oysa sık sık enselenen ve sabıkalı olanlar, bir işte uzman olmuşlardır, ondan başkasını yapmazlar. Hep neye alışmışlarsa onu... Bir yerde böyle belli bir suç işlendi mi, polis o işi kaç sabıkahının yapacağını hemen kestirir ve onları toplar. Bunlardan da önemlisi, ben başkasıyla çalışmam, hep yalnız çalışırım. Sizler en çok suç ortaklarınız yüzünden yakalanırsınız. Ben hep tek çalışırım. Çünkü Türkiye daha kolektif iş, ortaklaşa çalışma çağına gelmemiştir. Bazı Fransız gazetelerinde evlendirmeye, tanıştırmaya bürolarının ilanları vardır. Ne demek bu bürolar? Bunlar para karşılığında düpedüz erkeklerle kadını tanıştırmak. Herkes mektupla, kendi zevkine göre birini seçer. Türkçede bunun adı pezevenkliliktir. İşte bu evlendirme, tanıştırmaya büroları bile, elli yıllık, seksen yıllık, yüz yıllık müesseseyiz diye ilanlarında bildirirler. Böylece insanlara güven verirler. Arkadaş, bak sen şu işe, pezevenklik firmaları bile şimdi yıllık eski diye övünüyor. Artık geri kalan ticarethaneleri de ona göre hesapla... Böyle

ülkelerde elbette kolektif iş olur, ortaklık olur. Ulan bizim memlekette, bırak sen kerhaneyi, elli yıllık bir müessese bulamazsın... Hele şirket? On yıllığını zor bulursun? Çünkü daha şirket kurulurken, ortaklar imzalarını sözleşmeye atarken, nasıl edip de kazanacağız diye değil, nasıl birbirimize madik atacacağız, nasıl ortağımızı kazıklayacağız diye düşünürler. Bu bir iktisat işidir oğlum.

Bizim memleket daha o iktisadi çağa gelmediği için bizde ortak hiçbir iş yapılmaz. Hele ortaklaşa hırsızlık, dolandırıcılık, kalpazanlık filân hiç olmaz... Sizin sabıkahların yakalanmalarının bir nedeni, kendinize güveniniz olmadığundan bir, bir de memleketin şartlarını bilmediğinizden ortaklaşa iş yapmaya kalkmanızdır. Sen sözde sabıkahsın ama, bu bizim dalavere işlerini küçümsemeye arkadaş... Gayetle ustalık ve sanat ister ve bilgi ister. Sonra ben, kendin de görüyorsun işte, ihtiyaç için değil, zevk için, keyfim için bu dalavere işini yapıyorum. Yoksa istesem, nasıl olsa başıma bir iş bulur, başka avanaklar gibi geçinir giderim. Ya da büyük bir dolap çevirir, büyük volli vurur, sonra da namusumla yaşarım. Ama ben zevk için yapıyorum. Sen istersen buna ahlaksızlık, namussuzluk de... Sanki benden daha namusluymuşsun gibi... Ama ben insanların enayiliklerine kendince ceza kesmekten zevk alıyorum...

Uzun uzun felsefesini anlattı. Ortaklaşa iş yapmadığı halde, niçin üç aydır benimle birlikte olduğunu düşündü. Zihnindeki sanki anlamış gibi,

— Seninle çalıştığıma bakma sen, dedi, sen başka... Bikere ben seninle ortak çalışıyorum sayılmaz. Bundan başka sana kendimi borçlu ve suçlu buluyorum. Bunun neden olduğunu sen bilemezsin... Anlat-sam, bilmem hatırlar mısın? Sık sık gazetelerde başının derde girdiğini, kodese girdiğini okudukça çok üzülürdüm. Hep bu böyle olacak çocuk değildi ama ayağı sürü-tü bikere, diye geçirirdim içimden.

Neden kendini bana suçlu ve borçlu duyduğunu anlattı.

— Sen olmasaydın, ben senden çok önce okuldan kovulurdum. Biliyorum, okuldayken beni hiç sevmeydin. Hoş öbür çocuklar da sevmeylerdi ya... Sevmeydin ama, imtihanlarda ne zaman kopya istesem verirdim. Hele matematik imtihanında sen kopya vermeseydin ben sınıf geçemezdim. Sonra bir gün de Fransızca imtihanındaydık. Bilirsin, sınıfta ben Fransızca'yı iyi bilirdim. Tek çalıştığım dersti... Sen benden kopya istedin. Düşündüm, vermemem olmaz... Sen bana her derste kopya veriyordun, bir kere de sen benden kopya istemiştin. Ama senin beni sevmediğin gibi, ben de seni sevmediğimi için, sana kopya vermek istemiyordum. Onun için ne yaptım, biliyor musun?

— Bu anlattıklarını hiç hatırlamıyorum... dedim.

— Hatırlamıyacağını tahmin etmiştim, dedi, ama benim aklımdan hiç çıkmadı. Bir kâğıda yanlış kopya yazıp sana uzatmıştım. Sen de inandın bana... Yanlış cevabı yazdın kâğıdına... Bir alımtın Fransızcadan. Ben kopya vermem de, sen kendiliğinden şeyler yazsan daha iyi numara alırdın. Bu olaydan pek az sonra o sambaba dalgası yüzünden seni kovdular okuldan. Paşa elbisesiyle, elinde baston-

TEK DELİK

la bizim yatakhaneye girdiğin zaman hemen seni tanıdım. Öteki çocuklar tanımadılar, seni gerçekten müfettiş paşa sandılar. Kim girdi o geceki nöbetçi subayı Balyoz Hakkı'ya seni haber verdi, biliyor musun?

— Bilmeyorum.

— Ben! Ama senin olduğunu söylemedim. «Efendim, Paşa koğuşları geziyor» dedim. Senin paşa elbisesi giyip koğuşları gezdiğini söylesem, biliyorsun ya, Balyoz Hakkı kızardı muhbirliğe, üstelik bir de dayak atardı... Nasıl olsa, koğuşa gelip görünce seni tanıyacaktı. Öyle de oldu. Hayatımda bunca kötülük, namussuzluk yaptım... Biliyorsun işte... Ama yalnız sana yaptığım için kendimi affedemiyorum.

İkimiz de sarhoştuk. Kavanoz Basri ağılıyordu.

— Olan olmuş... Aldırma... dedim.

Bu olaydan birkaç gün sonraydı. Ben grip olduğum için evde kalmıştım.

Öğleye doğru telefon etti,

— Ben şimdi hemen geliyorum, acele hazırlan, gidiyoruz... Başka şey sorma! dedi.

Geldi.

— Cabuk gidiyoruz.

— Nereye?

— Ankara'ya.

— Neden? Ne oldu.

Kırmızı birer yedirek tüylerini kırmızılaştıran cins kanarya diye pahalı pahalı sattığı kanaryaları alanlar, bunlara kırmızı biber yedirmedikleri için, kuşların tüyleri yavaş yavaş sararıyormuş. Adamlar dolandırıldıklarını anlayınca polise şikâyet etmişler.

Bunları bana arabada anlatıyordu. Kapıdan çıkarken pansiyoncu madam, o güne kadar hiç verilmemiş olan kiralari istemiş, Kavanoz Basri de,

— Bu akşam tamam madam, hepsini birden vereceğim... diyerek kadını sevindirmişti.

Haydarpaşa'ya geldik.

— Bende hiç para yok, biletleri al! dedi.

Ankara'ya yataklı iki bilet aldım. — Yazihanede o kadar eşyan kaldı, onlar ne olacak? dedim.

Güldü.

— Ne eşyası, kimin eşyası yahu... dedi, onların hiç birinin parası verilmemişti zaten... Akl varsa sekreter kız onların hepsini satar, sonra da cızlamı çeker...

İstanbul'dan böyle acele sıvışmamızın sebebi bir an önce sıkıyönetim bölgesinden uzaklaşmaktır.

Yeni bir macera başlıyordu. Kompartımanın penceresinden, gözboynuca uzanan kıraç topraklara hiç şey görmeden bakıyor ve kendimi düşünüyordum. Sabıkahı bir sahteci olarak artık benim için, toplumun ittiği o tek deliğe girip sığınmaktan başka hiçbir kurtuluş yeri yoktu. O korkunç tek delik, benim tek sığınak yerimdi. Bundan sonra kendimi olurluna bırakacak, beni elbirliğiyle ittikleri o tek deliğe girmek için boşuboşuna çırpınıyacaktım. Kader mi? Hayır, hayır... Kaderci değilim; düzen bu... Hâkim olan düzen hazretleri böyle istiyor.

Ben işte böyle düşünüp durur-

ken o da bana durmadan şeyler anlatmaktaydı:

— Belki bir gün ayrırız, diyordu, belki ilk istasyonda...

Bana akıl veriyordu.

Karlar erimiş... Cezaevinin orta bahçesinde, eriyen karlar pis bir kahverengi çamur. Bahçede volta atanlar yok. Arada bir, kapı altından kısımlara gidip gelenler oluyor. Cezaevi, dış görünüşüyle, yine ölü saatlerinden birini yaşıyor. Rütubetten yoğunlaşmış hava, kadınlar bölümündeki tutukluların arada bir dışı çığlıklarını, koğuşların demir parmaklıklı pencerelerinden içeri iletir.

Cezaevinde sabah uykusu çözüldü. Koridorlarda noltızlar yanmaya başladı, çaylar dleniyor.

Cezaevi meydancısının avaz avaz sesi duyuluyor:

— Tahliyeciler, tahliyeciler, tahliyeciler...!

Kapı altı merdivenin üst basamağındaki meydancı, elindeki listeden o gün tahliye olacakların adlarını okuyordu. Tahliyeciler onbeş kadar tutuklunun adını birkaç kere tekrarlardı.

Daha gecedin, yataklarını, eşyalarını denk yapmış olan tahliyeciler, sırtlarında denkleleri, ellerinde bohça, torba ve paketleri ortabahçeden geçip kapılarına yöneldiler. Parası olanlar, denklelerini başka tutuklulara taşıyorlardı. Yoksullar, âdembabalar sıralanmışlar, tahliyecilerden başış bekliyorlardı.

(Devamı var)

daha iyi yazmak için

PARKER

QUINK
mürekkebi kullanınız

(İlâncılık: 2825—92)

MÜJDE!
MÜJDE!

«SAVAŞ ÇİL İLÂCI»

bir çok insanın dostu yüzdeki leke, Erganlık ve çil ona kattırdı postu.

(İlâncılık: 3024—93)

Milletler Gülüyor

Kokteyl

— Şimdi kısa etek modası, ama isterseniz biraz aşağı çekebilirsiniz!

New-York'un tanınmış iki iş adamı bir kokteyl'de karşı karşıya geldiler, tabii başladılar övünmeğe.

Bir tanesi:

— Genel idareci buldum dedi, şimdi bütün üzüntülerim ona yüklenmiş durumda...

— Bu sana pahalıya mal olmuyor mu?

— Eh oldukça! Ona ayda 2000 dolar veriyorum!

— Yaa...a...!... Bunu nasıl temin ediyorsun?

— Aziz dostum, bu onun en başta gelen meşguliyetlerinden biri...

Yalnız

İsidore'un işlerinin hiç iyi gitmediğinden bütün arkadaşlarının haberi vardı. Onu Paris'te Boulogne ormanındaki en pahalı lokantada görünce biraz afalladılar:

— Hani sen fuzuli masraflara son vermiştin? diler.

— Doğru! dedi İsidore.

— Öyleyse niye buraya geldin?

— Buraya hep karımla geldim, durum değişince gördüğünüz gibi yalnızım!

İş

Antome yolda yanına yaklaşıp merhamet dileyen üstü başı kirli adama çok acıdı.

— Size bugüne kadar iş veren kimse olmadı mı diye sordu.

— Adam:

— Bir kerecik böyle bir şey olmuştu dedi, ama aradan çok zaman geçti, o gündür bu gündür herkes bana çok iyi davrandı...

— Elbisem nasıl baba?
— Aman annen görmesin!

Sıla hasreti

Denizciler Güney Amerika'nın bâkir ormanlarından birinde yollarını iyice şaşırılmışlardı. Korkunç sıcak üzerlerine kâbus gibi çökmüştü. Ayrıca matralarında bir damla suları yoktu.

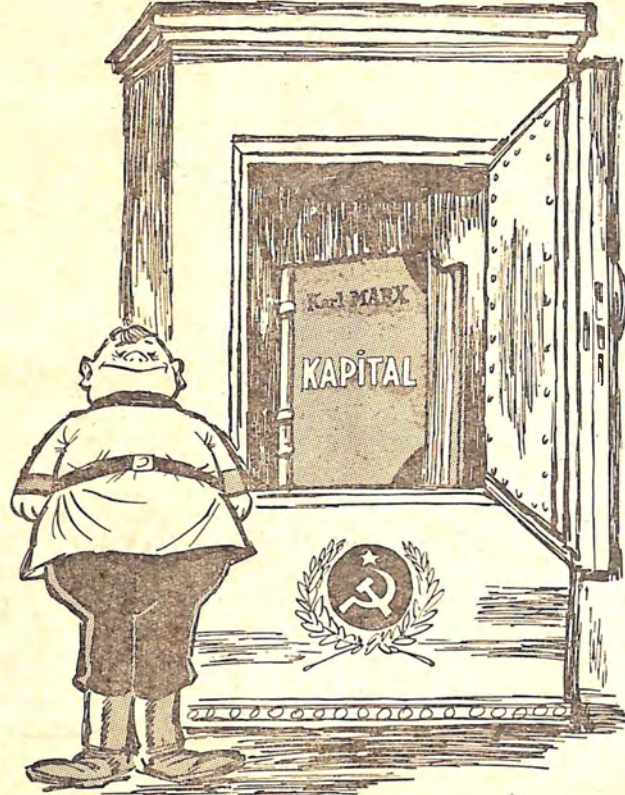
İçlerinden biri ansızın yere kapandı ve dövünmeye başladı. Arkadaşları koşular, kaldırdılar. Grubun başı hemen oraya geldi:

— Neyi var? diye sordu.

— Sıla hasreti, dedi, arkadaşları.

— Bizlerde onun gibi sıla hasreti çekiyoruz ama hiç birimiz...

— Ama onunki başka, dedi, denizcilerden biri. Bizimkine falan hiç benzemez! Karısının Boston'da bir bar işlettiğini düşündükçe...

Ruslar İsvicrede banka açıyorlar:

SERMAYE

Onuç

İki hırsız, New-York'ta gök tırmalayanlardan birinde gece yarısı harıl harıl çalışıyorlardı.

Birden polis alarım düdüklere acı acı çalmağa başladı.

— Polisler! diye haykırdı bir tanesi, hemen toz olalım!

— Pencereden athayalım!

— Sen çıldırdın mı? Onüçüncü kattayız!

— Bırak, batıl itikatlarla uğraşmanın sırası mı şimdi?..

Viski

Adamın biri limana demir atan Amerikan harp gemilerinden en büyüğünü geziyordu.

Yüzten teknik şaheserin içi insan aklının alamıyacağı mucizelerle doluydu. Ama bunlardan biri geminin mütevazı bir tayfası tarafından imal edilmişti. Viski şişesinin içine ustalıkla oturmuş, geminin bir maketiymiş bu!...

— Bunu buraya nasıl yerleştirdiniz? diye merakla sordu ziyaretçi tayfaya:

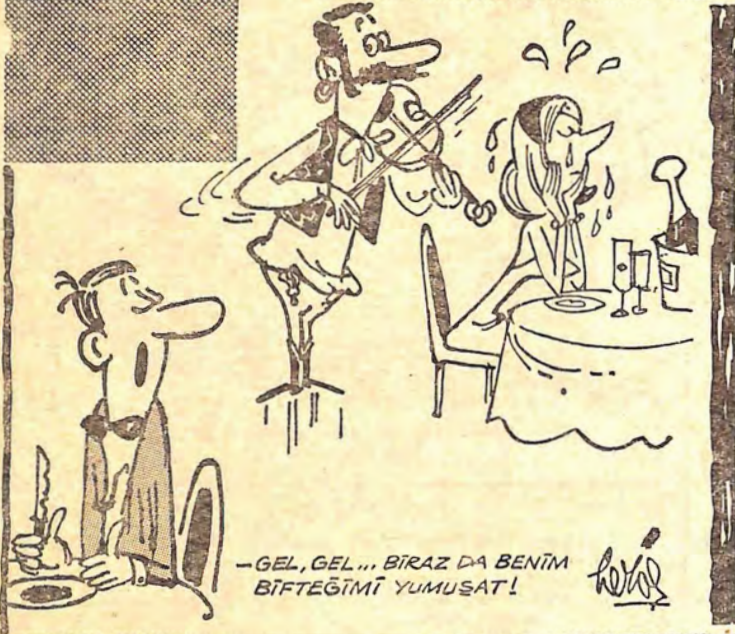
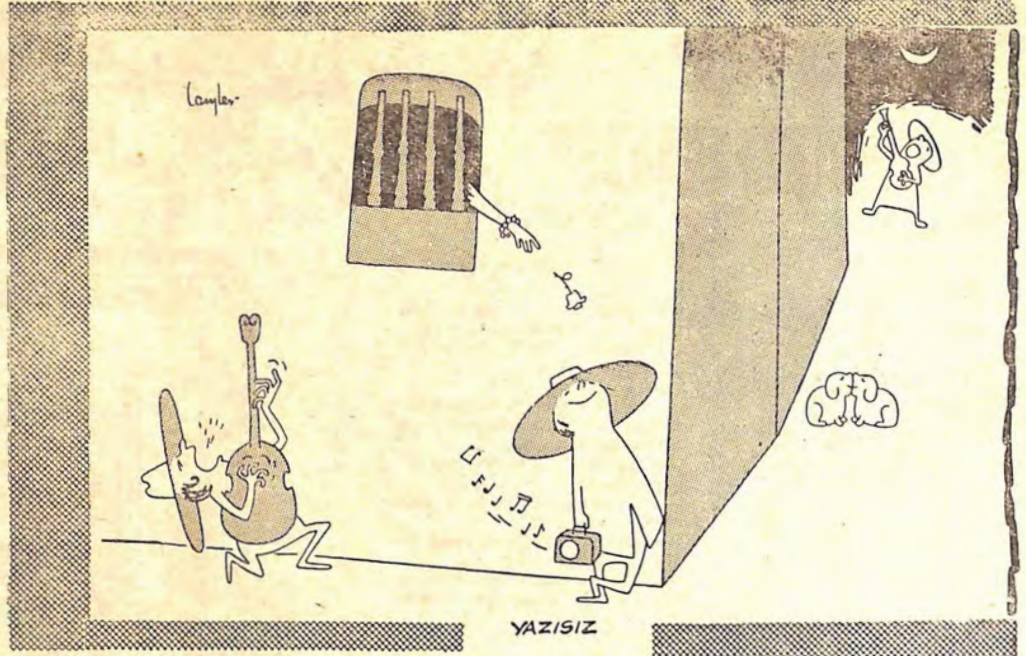
— Gayet basit! dedi adam. Zor olan asıl viski şişesini kruvazöre sokmak!..

— Daha geç gelin diyor.. Saat ondan evvel uyanmazmış!

DÜNYA

YAZ-KALINLIK-

-AFFEDERSİNİZ MADAM, KIZINIZ SANDIM!

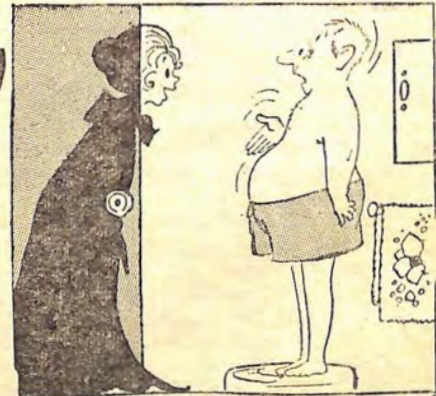
-AFFET KOCACIĞIM... BİR DAKİKALIK GAFLET!
-BİR DAKİKALIK OLDUĞUNA YEMİN ET BAKAYIM!

-SEVGİLİM BİRAZ GELSENE...

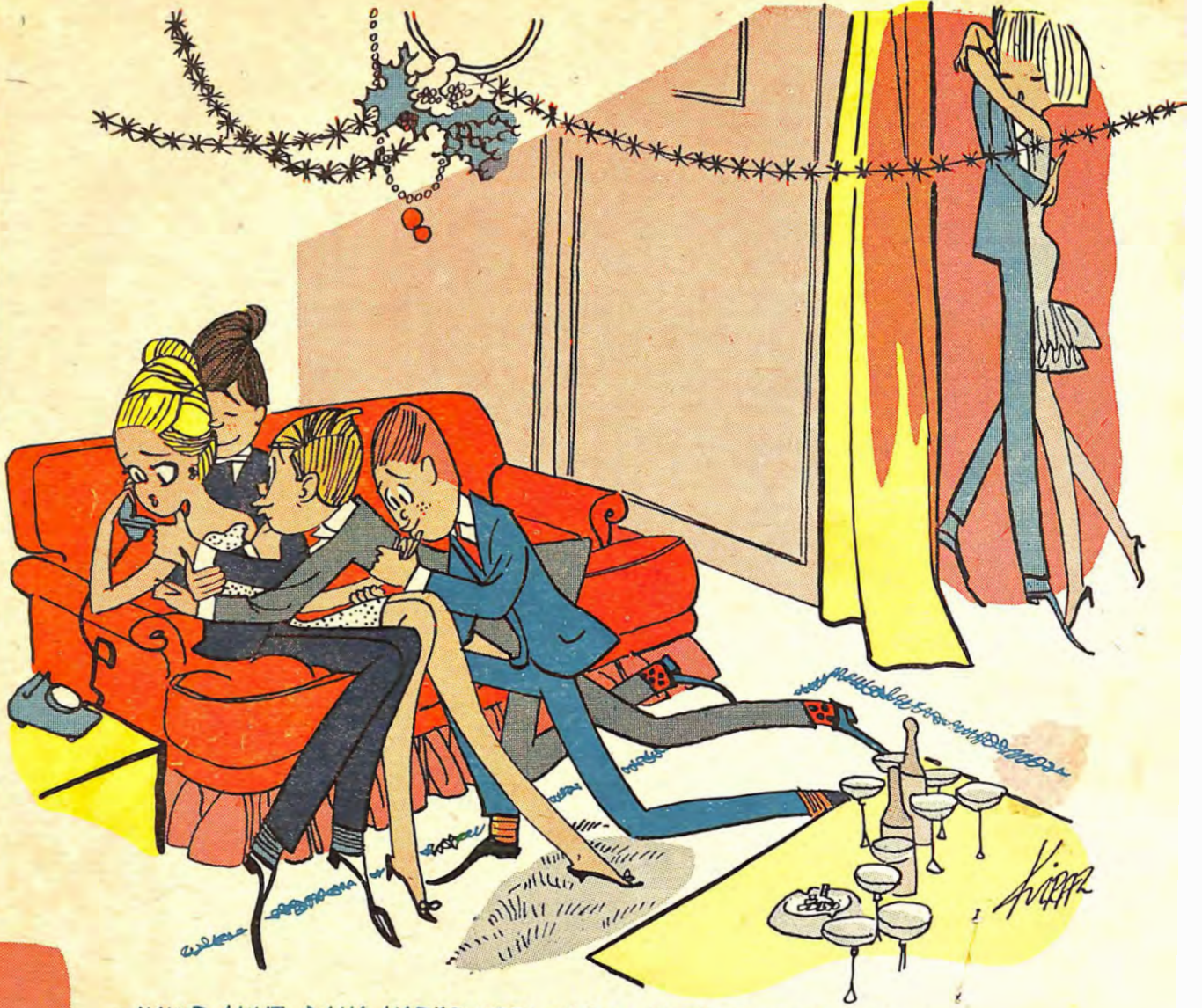

...SU TERAZİYE BAKIVER...

...KAÇ KİLO GÖSTERİYOR ACABA?..

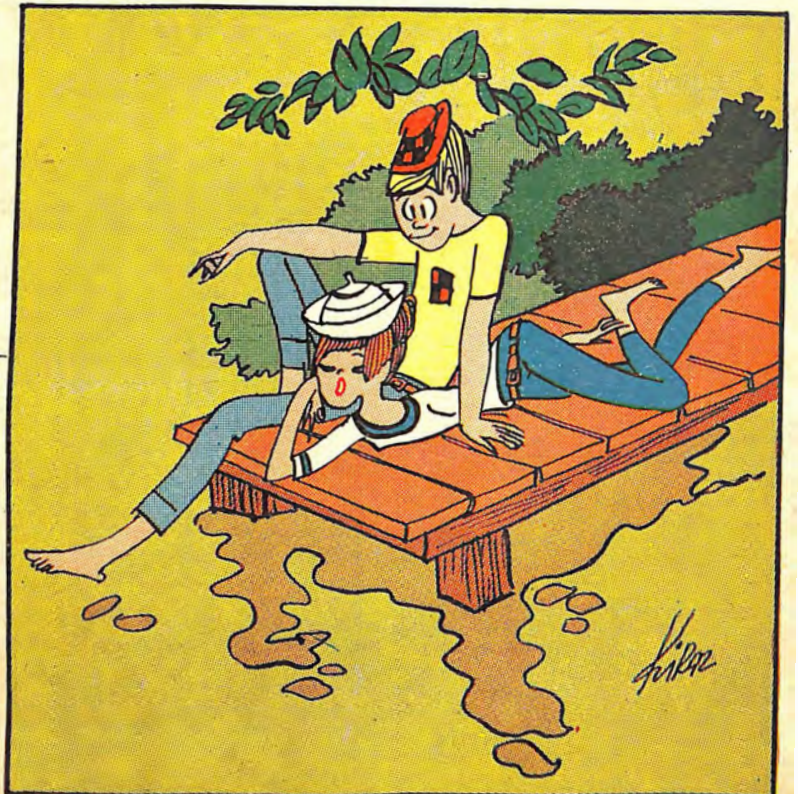
A K B A B

-HAYIR ANNE, DAHA KARAR VERMEDİM... İMTİHAN EDİYORUM!

-İSTE ANNE, SEVGİLİM SÜ: UNUTMAYAYIM DİYE KALEMLE İŞARET ETTİM!

-BURAYA İSTİRAHATE GELDİM ANDRÉ BÜTÜN HAF-TA SEVİŞMEKTEN BİTKİNİM!..